

Helikon. Jaargang 2

bron

Helikon. Jaargang 2. Boosten & Stols, Maastricht, Brussel 1932

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_hel003193201_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

[Nummer 1]

Een ochtend

Gouden windstilte van den tijd...
Werd eindelijk tusschen dood en leven
de lange veete van het sterven opgeheven?
O, wereld, onbegrijpelijk herleid
tot dit verhemeld vergezicht...

Wat is er dieper dan het licht
en geheimzinniger dan helderheid -

De afgrond des lichaams niet, noch welk verborgen oord
der ziel ook, noch de geest, die door geboorte of val
trotsch en rampzalig de onderwereld toebehoort
en de neerslachtigen beheerschen zal;
noch de neerslachtigen, die van hun lot
hem als de god
eeren gebukt, in oproer haten, overgloord
van de brandgloed, die hij het licht ontstal.

Van dezen geen. Maar wel ten allen tijd
uit de ongelijken strijd
de oogopslag van den eenzame -
o, blik,
heilige wond, die niet te heelen is
in dit zwaar vleesch, stralende bres -

tot met een snik
heimwee, het ontoereikende, ten hemel schreit.

A. ROLAND HOLST

Als de blaren vallen...

De kilte en al de natte blaren
Die zeilen op de najaarswind
Maken mij net als andre jaren
Melancholiek en slechtgezind.

Ik loop onder de kale boomen
Te zinnen op een kwade zet,
Maar 't is er nimmer van gekomen
Ik ben ten slotte toch te nèt.

Ben ik een man voor wilde daden,
Ben ik een revolutiehield,
Die boven op de barricaden
Een stuk of wat klabakken velt?

Het blijft, o zielsrust, maar bij woorden:
Ik kanker op de burgerij
Platonisch, want mijn vaadren hoorden,
Als ik, er lekker warmpjes bij.

Wanneer ik 's avonds de gordijnen
Goed dicht doe en de kachel brandt
Dan voel 'k de opstandigheid verdwijnen,
Als ijs smelt in een warme hand. -

Maar al die vieze bruine blaren,
Die lauwe regen en die wind
Maken mij net als andre jaren
Ietwat humeurig en verblind.

J. GRESHOFF

Saudades de Portugal

Aankomst

Na lange dagen door de storm geteisterd
En somtijds uit de kooi gesmakt te zijn,
Door 't leven van 't zacht Lisboa nog verbijsterd,
Vind ik mij zitten op het zonnig plein.

Geleund in de uithoek van een balustrade
Zie ik als over hemelsbreed kozijn
't Beproefd schip, dat klein stilligt aan de kade,
De gele stroom, de kleurge oeverlijn.

Beneden karren raatlen, kranen kreunen,
Hier is het stil, terwijl alleen gitaren
Een oude fado traag en droef opdreunen
En of karveelen weer de Taag opvaren.

Vida triste

Gedoemd om droevig te leven
Wordt ieder die te veel liefheeft;
Nog nooit hield mijn hart het tegen,
De liefde die groot verdriet geeft.

Weer zocht tevergeefs aan jouw borst
Mijn gemartelde hart zijn rust,
Dat wil troost voor brandende dorst
En wordt niet gelescht door lust.

En altijd lijden en boeten
Moet men voor iedere daad,
Tot de wellust der laatste zoete
Liefkoozing in dood vergaat.

Hoe lang men soms kan omhelzen,
Eens is weer de tijd vervloden,
Kan men dan nooit die helsche
Vervloekte passie dooden?

Ik weet het, liefde is zonde
En dus kreeg ik ook mijn straf,
Ik ben voor eeuwig gebonden
Aan iemand die nooit om mij gaf.

Wel heeft hij mij veel streelingen
En liefkoozingen gedaan,
Nooit kon hij mijn liefde bevredigen,
Dat kan zeker niet bestaan.

Ik weet wel, lijden en boeten
Moet men voor iedere daad.
Tot de wellust der laatste zoete
Liefkoozing in dood vergaat.

Hoe lang men soms kan omhelzen,
Eens is weer de tijd vervloden.
Kan men dan nooit die helsche
Vervloekte passie dooden?

(Naar het Portugeesch)

O Engeitado

Ik voel mij van binnen bederven,
 Nu weet ik waaraan ik zal sterven:
 Aan de oevers van de Taag.
 Aan de gele, afhellende oevers,
 Er is niets schooners en droevers,
 En 't bestaan verheven en traag.

Ik bewandel 's middags de Prado's
 En 's avonds hoor ik de fado's
 Aanklagen tot diep in de nacht:
 'La vida es immensa tristura'-
 Ik voel mij al samensnoeren
 Met de kwaal die zijn tijd afwacht.

De vrouwen die visch verkoopen
 En de wezens die niets meer hopen
 Dan een douro meer, voor een keer,
 Zij zingen ze, even verlaten,
 Door de galmgaten der straten
 In een stilte zonder verweer.

Een van hen hoorde ik zingen
 En mijn kilte tot droefenis dwingen
 'Ik heb niets tot troost dan mijn klacht.
 Het leven kent geen genade,
 Niets heb ik dan mijn fado
 Om te vullen mijn leege nacht.'

Ik voel mij van binnen bederven,
Hier heeft het zin om te sterven,
Waar alles wulpsch zwelgt in smart:
Lisboa, eens stad der steden,
Die 't verleden voortsleept in 't heden,
En ruïnes met roem verwacht.

Ik word door dien waan betooverd;
Ook ik heb ontdekt en veroverd
Die later alles verloor
Om hier aan den tragen stroom
Bij het graf van den grootsten droom
Te sterven: tudo es dor'.

Saudade

Ik heb zooveel herinneringen,
 Als blaadren ritslen aan de boomen,
 Als rieten ruischen bij de stroomen,
 Als vogels het azuur inzingen,
 Als lied, geruisch en ritselingen:
 Zooveel en vormloozet dan droomen.

Nog meer: uit alle hemelkringen
 Als golven uit de zee aanstroomen
 En over breede stranden komen
 Maar nooit een korrel zand verdringen.

Ze fluisteren alle door elkander
 Wild en verteederd, hard en innig,
 Ik word van weelde nog waanzinnig,
 Vergeet mijzelf en word een ander.

De droeven worden altijd droever,
 Nu ik het onherroepelijk weet
 Steeds weer te stranden aan den oever
 Der zee van 't altijddurend leed.

'Ook de gelukkigen worden droever
 Want zij zijn voorgoed voorbij:
 Kussen, weelden, woorden van vroeger
 Zijn als een doode vrucht in mij.

Ik heb alleen herinneringen,
 Mijn leven is allang voorbij.
 Hoe kan een doode dan nog zingen?
 Geen enkel lied leeft meer in mij.

Aan de kusten van de oceanen,
In het oerdonker van de bosschen,
Hoor ik 't groot ruischen nog steeds ontstaan en
Zich nooit meer tot een stem verlossen.

J. SLAUERHOFF

Sonnet

Gij zaagt hem met zijn vrienden zich vermaken,
hoe bruine Tandzio op ranke beenen snel,
zich repte in 't opwindend tennisspel
opdat de racket toch terecht mocht raken.

Hij miste nooit den kleinen, wilden bal.
Wie dorst zijn batelooze schoonheid laken?
O sierlijk spel, dat niet lang duren zal,
hoe wankel is de staat van aardsche zaken.

Want wie daar in den avond voor zich heen
stil zat te staren op 't hoog terras,
zag hoe 'n moedeloze knaap alleen,
vooroverneigend in de branding was.
Als blind liep Tandzio van 't leege strand
diep in der golven gruwelijken brand.

JACOB HIEGENTLICH

Sorrento

Tusschen Sorrento en Castellamare
En gindsch Amalfi rust het schiereiland.
Wat avontuur is 't dat naar deze klare
Doorzichtige zee den Noordeling verbant?

Zij kwamen eeuwen vroeger reeds gevaren,
De norsche mannen uit het nevelland.
Lang scheen de zon op hunne blonde haren
En langzaam zonk het zwaard uit hunne hand.

Glazende golf met Napels in 't verschiet,
Veel eeuwen gingen maar uw steden bleven:
Weer naderde een van 't Noorden dezen grond.

Zijn voorhoofd als gebeiteld uit graniet
Werd hier van jarenlangen druk ontheven:
Menschliches-Allzumenschliches ontstond.

J.J. VAN GEUNS

Wonderbare vischvangst

voor Charles Eyck.

Ze voeren in een boot, ze voeren midden
Op het water. De hemel scheen zoo ver,
Doch overweld'gend sloeg het schelle licht
Op d'arme, sufgetobde visschers neer.

Ze vingen - uren - enkel helder water,
Toen sloeg het net met duizend visschen neer.
En zij, geschrokken van dit wild mirakel,
Bezagen schuw dien milden, boerschen Heer.

F.J.H. LOUSBERG

Critiek

- Stil je,
Wat moet, dat moet.
- Wat wil je.
De critiek zit ons in 't bloed.

Wij klakken de
deure toe en grendelen 't slot:
'Hier bakken ze
geen zoete broodjes voor God.'

RICHARD MINNE

De dichter

andante sostenuto

Rozen hangen te welken over de rand van een vaas
en in mijn open hand ligt een gevallen blad,
wiegelend op de wind.

Ik ben geboren in een stilleven van bloem en gebaar,
noodeloos als een droom, als een lach in de nacht,
als het rijm van een vers
dat begint.

En onder mijn pen verlopen de lijnen hun stadig gelid
van mededeelzame teekenen, weven de sylben hun web
van echo tot echo, en spiegelen speelsch, een spinsel van inkt,
op het wit van mijn schrift
een gedicht.

EMILE VAN DER BORCH

Serenade

Myosotis, zing mij haar naam.
De sterren staan in 't bloemenraam.
Zal mij geluk omringen?

De blaren ritselen in het bosch,
maar watervallen waaien los
en geuren openspringen.

Gitaar, o lieve hartsfontein,
wees minstreel en zonneshijn
voor de hermelijnen hinde.

Lazuren vuren rond de maan,
de rozen zullen kleurloos staan,
tot ik haar glimlach vinde.

A.W. GRAULS

Voor een jong meisje

't Is goed dat gij de dichters niet gelooft
die, als zij aadmen, denken dat zij leven,
uw jeugd maakt dat het leven u belooft
wat zelfs de poëzie hun nooit kon geven.

En als het leven domweg verder stroomt
en ge achterblijft: oud en met leege handen -
wees dan een zachte vrouw die rustig aadmend droomt
over wat nù in haar mocht branden.

E. DU PERRON

[Nummer 2]

Hollandsche kwatrijnen

- 1 Op de' adem der gedachte rijst en zinkt
Uw Beeld in ons: oneindigheid verslinkt
In eindig, onpersoonlijk tot persoonlijk...
O klein besef, op kortste vlucht verminkt!
- 2 Ons hebt Gij in den morgen al bedacht,
En met den middag zelfs geluk gebracht...
Hoe komt, hoe waagt onze avond te benijden
De armsten die alles hopen van den nacht?
- 3 Een oogwenk troost ons met Uw morgenrood.
Dan laat ons weêr de dreiging van den dood,
Ons, zelfs tot eersten aanleg van beminnen
Enkel bijmachte onder gemeenen nood.
- 4 Elk nieuw heelal dat 'k binnen de' einder haal,
Kristallizeert, bijkomstige koraal,
Om 't eenig moedersnoer dat houdt gebonden
't Hart aan zijn eersten oorsprongs zuivren graal.

P.C. BOUTENS

Het offer

Wie de hel haar buit wou rooven,
 Oogst van drab en distlen garend,
 Wacht zijn duif nog eens van boven.
 Ver naar 't klarend westen starend,
 Wit van 't ijs van 't firmament,
 Zwicht hij dweepend; - purperstreepend
 Slicht Jehova's legertent.
 Dicht van sleepend floers omschoven,
 Voor de stad met hechte vesten,
 Scheemren loom olijvenhoven,
 Wijl op nesten
 Grof misbarend
 Broedsel wrevelt;
 Wijl in twijgen,
 Dauw-omneveld,
 Die vervloekte vijgen nijgen,
 Satan prevelt: -

'Man, van zwarter dorst bedarend
 Dan de vuigste deernen leschten!
 Aas van steengrond, gier en arend!
 Hart en sfeer zult gij verpesten,
 Rijkling, vorst en priester mesten.

Slijkbesmeurd, bezweet, bestoven,
 Moog u hoer en moorder loven,
 Droef en moe, verschopt ervarend
 Hoe om 't hoofd waar aura's dooven
 Doornen resten.

't Spook, dat star ontastbaar standhoudt,
 Heerscher, Schepper, ook des Boozen,

Die in mij zijn kind miskent,
Plant zijn slaaf, tot beeld verkozen,
Aan 't embleem, 't onsterflijk schandhout,
Op de doodsberg, 't monument.

Toorn, die niets ontziend of sparend,
Eigen eer in 't maaksel schendt,
Heeft zijn taak der wraak volend.

Dat hier wijzen
Vroom verpoozen,
Uit uw tranen paarlen rijgen;
Dat zeeghaftig kerken rijzen,
Vrucht van ijver, eeuwen strevens,
Waar uw zuchten ijdel stijgen.

Niets verhevens wast meer, nevens
Wat hun onmacht bruoit verpovert.
Losgehouden, kaal ontlooverd
Spijs van paus en duivel tevens,
Krank, door vuil gespuis veroverd,
Rot als kruis de boom des levens.

Wierook spot met stank van krijgen,
Streelt uw armoe, toovert rozen,
Heul en troost voor hulpeloozen;

Diep in sombre praalgebouwen,
Immer mijn gelaat ontwarend,
Zult gij 't masker gansch doorschouwen.

Heimlijk, stom naar 't sterrenzwijgen,
Blijft uw hunkring menschlijk hijgen,
Krom voor moedwil, monsters barend
Bij 't getril der treurflambouwen.'

HENDRIK DE VRIES

Bij mijn geboorte

Ik ben geboren
in een heel klein huisje
dat bij overvloedige regens door
de Leie werd overrompeld.

Een boogshot verderop
zat Vlaanderen's grootste dichter
zijn wonden uit te betten waar
de vijand hem verdrong.

Een haan
dien vader had gewonnen op een bolling
een dag of wat te voren
begon eensklaps te kraaien of
de sterren 't moesten hooren.

Toen de dageraad weer grauwde
lag de sneeuw drie vuisten dikke
maar voor de rest
bleef alles bij het oude.

AMAND SIMOENS

Na de verovering

Rondom de sombre grijze kathedraal,
Onder het zwaar geblaarte der platanen,
Vergruizen de geraamten der prelaten
In het ontkleurde purper van hun praal.

Eens spraken zij den ban met donkre stem,
Een onheil over al, wie aan hun woord weerstonden:
Was niet hun macht in eeuwigheid gebonden
Aan die van God, en die van God aan hen?

En nu, in de ontvolkte vestingstad,
Waar gras en bloemen op de straten tieren,
Wil geen soldaat hun eenzaam graf versieren
Met den verschuldigden gebedenschat.

Het wilde huilen van de roofbandieten,
Brooddronken krijgers, die met eigen bloed
Den vijand op zijn ongevrijwaard goed
Neersloegen en den raven overlieten,

Sterft langzaam weg achter het doodenhof,
Dat streng en ernstig in 't voortvluchtig licht
De vogels tot een simplen zang verplicht
En zoo zijn dooden gunt een achterstallig Lof.

D.A.M. BINNENDIJK

Nieuwjaar

Géén wenschen voor het nieuwe jaar,
 Vandaag géén wenschen!
 Aan deze deur wordt niet gekocht:
 Geluk is broos en toch zoo zwaar
 En 't hangt godbetert aan een haar.
 Uw kramerij is rotzooi, bocht;
 Dat gat moet dicht, mijnheer, het tocht
 En wij zijn bovendien gesjochte menschen.

Die haar (zie boven) breekt; en plóf,
 Ik voel het vallen,
 Ligt het geluk zoo heet begeerd
 Aan scherven in het mulle stof:
 Wat glanzend lokte is plotsling dof.
 Let op, mijnheer, het gaat verkeerd
 Wanneer de prollen, hooggeëerd,
 De panjekurken schaamteloos doen knallen.

We zijn niet tot geluk bestemd.
 Wij, de verliezers,
 Staan argeloos sentimenteel
 Als arme stumperds in ons hemd:
 Het lijf is smal, 't gemoed beklemd.
 Voor ons is de onrust en 't graveel,
 Omdat, mijnheer, het beste deel
 Bewaard wordt voor de conscientieuze kiezers.

'kHeb maling aan uw nieuwejaar
En aan uw wenschen.
Ik heb uw vriendschap niet gezocht:
Pas op, o loensche leugenaar,
Niet ik, maar gij zijt de sigaar.
Gij blijft een bangert hoe ge ook pocht; -
Mijnheer, uw wijn is smaakloos vocht
En zelfs te slecht voor ons, gesjochte menschen.

J. GRESHOFF

Arabeske

Waar zij in 't morgenzonlicht treedt
- zoo zacht, zoo stil, zoo als een kind,
dat niets van 't eigen zijn nog weet
en zich omringd door wondren vindt -

langs struiken van magnolia,
nog in hun prillen bloesemstaat,
deint 't witsatijnen sleepgewaad
zacht ruischend als een golf naar na.

Zij ziet nog vaag een bleeke maan
en hoe de bloemen in het licht
van 't ijle morgenglanzen staan,
hun kelken nog gevouwen dicht.

En uit de rhodondendrons zwol
een vogellied van zoetheid vol,
dat teederhelle glanzing had
als van een dauwdrup op een blad.

Lang leunt z'aan 't bekken der fontein
die, roekeloos omhooggetrild,
als gouden regen zich verspilt
in marmerkoelte van 't bassin.

Dan lokt haar schaduw van het bosch
op fulpenzacht en veerend mos
en doolt zij heen langs tronk en stam
als dwaalde daar een zilvervlam.

JOHAN DE MOLENAAR

Nederlandsche liedjes^{*)}

Achterkamer

Ik heb een uitzicht over natte daken.
Het regent bijna altijd waar ik woon.
Ik heb nog steeds niets met bezit te maken.
Ik heb alleen een groote gramfoon.

Een gramfoon met dertig oude platen.
Die laat ik 's avonds spelen, één voor één.
Als 't stil is krijg ik neiging te gaan praten,
en 't helpt je over de verveling heen.

Ik ken ze alle dertig nu van buiten.
Slechts één bevat een zwijmelende wals.
De regen geeft zijn bijval op de ruiten.
De één blijft zuiver, de ander wordt al valsch.

Dat is mijn gramfoon, met dertig platen.
Steeds slechter helpt hij mij door de avond heen.
Maar waarop moet een mensch zich dan verlaten?
De beste platen breken, één voor één.

*) Uit: 'Nederlandsche Liedjes', een bundel verzen door Eric van der Steen, op 15 April a.s. zal verschijnen bij 'De Gemeenschap', Uitgevers, Utrecht.

Landelijk Café

Het ligt aan een wetering.
Ik ben er de wandelaar
en tegen de schemering
schuilt er het minnend paar.

Zij kussen elkaars zachte mond.
Haar mond was zacht en rood.
Ik wilde dat ik niet bestond.
Les jours d'antan zijn niet dood.

Ik merk het aan mijn hart
(de spijt is een bijtend dier)
en speel, eerst alleen, wat biljart
en dan met den baas, om bier.

In den Trein

Het meisje, de vrouw en de man,
en buiten het langzame landschap -
en allen die reizen zijn van
een oude vreemde verwantschap -

Wij zien elkander niet weer -
wie heeft iets beters te geven?
Wij wisselen over en weer
een deel van ons vroeger leven -

Waarom? Bij iederen stoot
wordt ons bestaan onzekerder -
want naast ons leest de Dood
zijn kleinen rooden Baedeker.

ERIC VAN DER STEEN

Onthechting

Vóór het sterven aan zichzèlf gestorven zijn,
Is de strenge wet, die Gij ons leert.
Vóór dit lijf vergaat in stervenspijn,
Worde ook de ziel door smart verteerd.

Langzaam scheiden van het innigste bezit,
Rukken, één voor één, de banden stuk,
Bloeden aan elk teergevoelig lid,
Gansch onthecht aan ieder aardsch geluk,

Zóó ontstegen, stijgen naar den hóógsten top,
Licht gelijk een veër in morgenwind,
Opgevlogen, als een dartel kind,
Naar des Vaders warmen harteklop.

Vóór het sterven aan zichzèlf gestorven zijn,
Losgekomen van het aardsche stof,
Zuiver, transparant, een springfontein,
Steigere de ziel ten Hemel-Hof.

LIDWINA DIEPENBROCK

Ouderdomsklacht

Ik ben een door den wind vergeten riet,
achtergelaten op het rand-gebied
van tijd en eeuwigheid -
geen kent mij en ik ken mijzelf niet.

dor ben ik en tot niemands nut,
Gij hebt mijn laatste aren uitgeschud
zonder barmhartigheid -

toen is Uw doodswind langs mij heengegaan
en liet mij, broos en schamel, staan
in overbodigheid -

ik ben een door den wind vergeten riet,
achtergelaten op het rand-gebied
van tijd en eeuwigheid -
geen kent mij en ik ken mijzelf niet.

ROEL HOUWINK

Gelijk een water...

Gelijk een water dat wordt afgedamd
zijn golven spreidt over het gansche land,
zoo is 't me soms als waar mijn hart een muur,
waarachter wast een bergstroom, uur aan uur,

en uur aan uur verzwelgt een beetje meer
van mijn gewisheid en van mijn verweer;
alsof bij iedren harteklop de vloed
mij overromplen gaat van 't smachtend bloed

en met een schrillen kreet van smart of vreugd
- wie zegt 't me - doen verguizen wat als deugd-
en eerzaam werd verdragen tot nu toe.
Ach, ach, wie sluit den droeven mond mij toe?

KAREL LEROUX

Spaansche Copla's

Leed en gebrek aan leed
Is een evengroot verdriet;
Vandaag was het groot omdat ik je zag
En groot was het gister, toen zag ik je niet.
*

Langzaam sterf ik en weet niet hoe
Aan een kwaal, die ik niet ken;
Als ik denk dat ik kan genezen,
Voel ik dat ik nog zieker ben.
*

Jou oogen maakten veel knapen
In Castilie 't hoofd op hol.
Wees er niet trots op; 't zijn schapen:
Veel geschreeuw en weinig wol.
*

Ik studeer als vagabond
De kunst van 't verleiden der vrouwen;
Menigeen gaf mij meer dan haar mond
Zonder dat ik er ooit een trouwde.

J. SLAUERHOFF

Serenade

Innig glanst het laat licht in Uw oog,
avond, wij zijn gansch van U bevangen;
in ons spant zich groot der droomen boog.

Warme geur stijgt uit de honigraten;
de aarde hijgt zich uit in korenreuk;
maanfestijn ontvlamt op doodstil water.

Zwervend zoekt Orion hooge wegen,
een stoutmoedig jager in den nacht;
sterrelicht valt suizelend als regen -

...en ik leid mijn zachte zuster vrouw
naar de diepe grotten van den sluimer,
dek haar toe met donker hemelsblauw;

bij haar borsten strooi ik anjelieren,
en haar schoot omgeef ik met een oogst
van beschroomde fulpen violieren.

THEUN DE VRIES

[Nummer 3]

Kwatrijnen

1.

O troost en wellust der vergankelijkheid!
Een golf te zijn in 't stroomen van den tijd,
En 't bitter spel van bloeien en verwelken
Te proeven als een wijn, die 't hart bevrijdt!

2.

Hem stak den langen nacht zijn versche wond,
En, wjl de stilte uur na uur verslond,
Zag hij de wereld en het al verzonken
Om een gebaar en om een zoete mond.

3.

In 't kostbaar uur, dat oogen konden spreken,
Was alle licht en gloed daaruit geweken;
Toen wist ik mij voor immer machteloos,
Om door dat starre masker heen te breken.

4.

Wij zijn de dwazen, hopeloos verblinden,
De snel verrukten, radeloos beminden,
Wij vluchten in den nacht van ons geluk
En bidden, dat geen God ons daar zal vinden.

H.W.J.M. KEULS

De imitator

Uit een rij van Pierrots werd hij naar voren
Gevloekt, de jongste van dien witten adel;
Er was geen school haast waar hij wou behooren,
Z'n familie gromde: steeds wéer naast het zadel!

Het leven had hem als een lange kling
Al neergesmeten, maar hij sprong weer op;
Zijn scherpe houding sneed hij in elk ding,
Zelfs bij het vluchtig gooien van een prop.

Zeer jong al oud, - zeer bleek, en goedgekleed,
Met iets onzegbaar valsch daar nog door heen
Gewaaid van over 't sluikzwart zijner haren:

Zoo bleef hij in den stijl met wat mij speet:
De fijngedanste leugens van zijn been,
Toen wij tezamen op zijn kamer waren...

S. VESTDIJK

De indiaan

Zou men gelooven, dat zijn zachte aard
Genoegen nam met buksen en strijdbijlen,
En dat hij, als Vrijkogel prairiemijlen,
Bladzijden vrat van Cooper of Aimard,

En met zijn krommen rug sneller kon ijlen
Langs de letters - door snelheid onkwetsbaar -
Dan bijenjagers in het gongsgevaar
Van wilde bijen, koorts, of gift'ge pijlen? -

Graaf de Lhorailles! Grauwe Beer!! Uw stem
Béefde, toen ge mij 't échte straatgevecht
Ontried, en daarna nog verwijten maakte...

Toch duurde 't kort, dat ik uw lafheid laakte, -
Want 'k herdacht de scalpen en den totem,
Waarmee uw ziél uw lafheid heeft beslecht...

S. VESTDIJK

Europeaan

dag:

ijzer, staal en stinkende benzine
en af en toe het gieren van de hel
als de sirene van een nieuw-patent-machine
of als de schrille zelfkant van een carroussel.

nacht:

en droomt hij 's nachts van zilveren kanteelen
en van zijn kleine tooverstad
dan wordt hij wakker in bordeelen
waar hij niet eens heeft liefgehad.

besluit:

hij eet 't schimmelbrood van twintig eeuwen
en trouwt de dochter van een wezenloos geslacht
die niets geleerd heeft dan te geeuwen
over de krampen van haar stervend hart.

LOUIS DE BOURBON

De oude tuin

Het is alles anders dan het eens was,
een stiller licht hangt rondom de dingen.
Vreemd, maar zonder herinneringen
loop ik door het lage, vochtige gras
van den ouden tuin tot aan de heg,
welig, verwarder opgeschoten -
tusschen toen en nu staat de dood en
de weinige woorden, die ik hier zeg

en ook de avonden en het geluid
der zee achter de duinen zingend
zijn anders geworden, niet zoo dringend,
meeslepende meer...

Wat werd tusschen ons gesteld?
Mijn voet weet den weg nog te vinden,
ik luister als eens naar de wind en
alleen de appelboom is geveld.

Zooveel jaren zijn sindsdien niet vergaan,
maar toch zonder herinneringen
loopt tusschen bekende dingen
een vreemde onaangedaan.

JAN R. TH. CAMPERT

‘Es ist nicht wahr!’*voor Charles-Edgard du Perron*

‘Es ist nicht wahr!’ - Het is een laffe leugen
 Dat deze wereld slecht is en verdoemd;
 Het doodzijn wordt onredelijk geroemd
 Door schrale heilsprofeten die niet deugen.

Ik laat mij niet afkeerig maken
 Van dit ons klein maar gaaf genot;
 De zotten die het leven laken
 Trappen hun beste kans kapot.

Wie deze blonde heerlijkheid versmaadt
 Om 't apocryph comfort van 's Heeren Woning
 Verbeurt zijn recht op vriendschap en belooning
 Want wat hij zoekt is niets dan eigenbaat.

Ik ben bescheiden en verlegen,
 Er is geen einde aan mijn geduld;
 Een goed geweten is een zegen,
 Een kinderhand is gauw gevuld.

De zon schijnt hier zoo warm, zoo hartverblijdend,
 De liefde is goed, er is geen beter ding; -
 Denk niet te diep, lach tegen 't licht en zing,
 Wanneer je, als ik, gedallesd bent en lijdend.

Ik ben van aard bij de bedeesden,
Maar, god zij dank, niet achterbaksch:
' Verheerlijkte immer wat zij vreesden
Die 't nu ontvluchten in het straks.

Gij zijt gemaakt als ik, niet zeer stabiel,
Genijgd, vooral, tot teederheid en twijfel...
Alles vergaat, ook 't ijzerwerk van Eiffel
En zelfs die lieve, absurde waan: de ziel!

J. GRESHOFF

Antwoord

aan Joannes Greshovius van Nieuw-Helvoet

Gij zijt de pessimist der optimisten,
maar prijst het leven of gij altijd wist
dat wie 't misprezen zich verwoed vergistten.
Ik ben onbruikbaar, ook als optimist.

Wanneer gij zegt: 'Ik voel het leven gisten
als wijn en cider', wil 'k met u geen twist.
Gij lost de vraag op die zovelen misten;
ik hoor u aan en laat haar onbeslist.

Ik weet alleen: mijn leven is *het* leven
niet, en dit mijne ken 'k tenauwernood.

Gij, die mijn vriend zijt, zult mij licht vergeven
als ik niet antwoord of 'k een deuntje float.

Daarom slechts dit: ik zou *mijn* leven geven
aan wie mij kon verzoenen met *mijn* dood.

E. DU PERRON

De verliefde zwerver

(Een oudejaarsavond-ballade)

Toen 't jaar bijna voldragen was
ging de verliefde zwerver uit.
Hij dook zich dieper in zijn jas
en keek in een beslagen ruit.

Hij zag zijn schamele figuur,
zijn stoppelbaard en vaal gelaat,
zijn scherpe trekken in zijn zuur
gezicht, dat ieder tegen staat.

Hij liep vereenzaamd langs de straat
en wist de mensen nu bijeen
om tafels met het fijnst gebraad,
maar aan een zwerver dacht niet één.

Hij liep en liep en wist wel waar
hij ook vanavond komen zou,
een stille straat, een huis en daar
woonde een eens beminde vrouw.

Toen hij voor 't huis gekomen was
gluurde hij gretig door een kier,
maar hij zag door 't beslagen glas
enkel een glimp van het plezier.

Hij dacht hoe hij daar ook eens zat
als gast, gelukkig aan haar zij.
Hij wist wel dat ze hem vergat. -
'Nu denkt er niemand meer aan mij.'

De koude nachtwind dreef hem voort
langs huizen, waar de vreugd weerklonk,
naar een stil kroegje in een poort,
waar hij zich met geweld bedronk.

G.H. 'S-GRAVESANDE

Andante

Welig wit uw gelaat
tot de schaduw van rode rozen
zijn bogen baadt.
Uw broze
kus: de wilde smaak aan mijn mond
van kastanjes vers van dit seizoen:
hebt ge niet uw hand gewond,
of was het hulsel nog tussen de blaren groen?

De blauwe bieënzerm over uw gelaat
en uw hals en voort onder uw blanke kleed:
zien uw roerloze ogen aan Eufraat
en Tigris het Eden weer gereed?

JAN VERCAMMEN

Fatsoen

I

Er gaat van haar een mysterieus schandaal,
dat zij zich met een kerel... 't gaat bij monde
van iedereen die graag in 't ongezonde
stadsleven fantaseert een fel verhaal.

Het moet wel heerlijk zijn, om in een kaal,
verbleekt vertrek, waar de gedachten kleven
aan de beslagen ruit, romanties zich te geven
heimelijke gedachten bonter praal,

En daarna zedig over straat te gaan,
een tweebenig fatsoen, dat ingetogen
de wereld tovert voor verblinde ogen
lieflike schijn, om zonder mededogen
het openlike' in andren neer te slaan.

II

En dèze vrouw. Wat heeft zij dan misdaan?
Heeft zij veel liefgehad? Het zij haar snel vergeven.
En veel geschreid dus? Alles staat geschreven
en is wetmatig als de loop van zon en maan.

En dan nog dit: Het klaagt zichzelf aan.

Maar zij die loerend achter ramen staan,
en van tersluikse binnenpretjes leven,
beluste tongen; hen wordt niet vergeven.

Zij worden onbarmhartig uitgedreven
en in een handomdraaien afgedaan.

LEO VAN BREEN

Middernacht

We moesten nu maar slapen gaan
ik heb je al veel te vaak gekust,
je moeder maakt zich ongerust,
't is middernacht en nieuwe maan.

We moesten nu maar slapen gaan,
elk in het eigen, lieve bed,
om morgen - van den dood gered -
wat dichter bij den dood te staan.

Luister, nu gaan de klokken slaan:
't is nieuwe maan en middernacht;
ik vind het van mezelf verdacht,
dat ik je zonder meer laat gaan.

Er zal wel een motief bestaan,
maar wat, per saldo, maakt het uit
met welk gebaar, met welk geluid
een dag voor mij heeft afgedaan?

HAN G. HOEKSTRA

Brem

Zij ging schuil achter een brand van brem
waarmee zij de oogen van den zieke verblindde.
Zij zette de bloemen bij hem, waarin de
bloeiende wereld lachte over hem.

Zij bukte zich over hem en zag verwonderd
in zijn gezicht een trekken van pijn,
maar hij trok haar naar zich toe en kuste zijn
verbijstering weg op haar haar en mond -

Maar later in de stilte voelde hij zich gemeenzaam worden
met het prachtig bloeien dat zoo kort bestond.

W. HESSELS

Avond aan de Côte d'Azur

Vleuge geurgedrenkte koelte
vlaagt ten blauwe venster in,
laaft mijn lijfelijke zoelte,
als 'k den avond droef begin:

'kDroom, o lief, ontbeerde weelde
van uw smalle, zoele mond,
en het spel welk met U speelde,
'n avond als een morgenstond.

Waar berg ik mijn moede handen,
't hoofd gloeit op de heete peel',
't oog doorkruist doorreisde landen:
klagend dempt een diepe veel

Onder palmen zacht gekeuvel,
looft der mane gulden snee,
wijn aan zilverlichten heuvel
gonst de Middellandsche zee.

'kDroom, o lief, ontbeerde weelde
van uw smalle, zoele mond
en het spel welk met U speelde,
'n avond als een morgenstond.

WILLEM TEN BERGE

[Nummer 4]

Hollandsche kwatrijnen

1.

Wat broodprofeten al of niet voorspelden,
 Het donker weêr houdt aan, de zon komt zelden...
 Recht vóór den oogst uit druk en neêrslag op
 De weerloosheid van Uw gewas te velde!

2.

Wat was in haat en doodslaag, weêr en wind,
 Bij honger en bij dorst uw schut en sint,
 Onnoozel hart uit liefdes huis gebannen...?
 - 'k Heb met en tegen alles in bemind.

3.

Dieven hebben U schaamteloos verdeeld.
 Geen kerk die niet een rafel van U heelt.
 Alleen het hart der simpele eenlingsbloemen
 Draagt één uur lang Uw ongeschonden beeld.

4.

De ruchtige belijders van een naam
 Zijn grif ook tot verloochenen bekwaam.
 Die 't onuitspreeklijke niet leert verzwijgen,
 Verslingert tusschen ijdel woordgekraam.

5.

Als spreken zilver was en zwijgen goud,
 Dan stond Uw huis in glorie hier gebouwd...
 Ons zwijgen won voor al zijn zilvren ponden
 Nauwlijks één korrel die Uw toets uthoudt.

6.

Mijn nooddrift gaat alleen ons tweeën aan.
Openlijk liet Gij nooit beschaamd mij staan:
Al wat ik waagde in Uw naam te beloven
Aan derden, hebt Gij trouw gestand gedaan.

7.

Na 't eindeloos gepas met min en plus
In cijferbouwsels vallend voor één dus,
Wil 't hart niets meer in levens ongerijmden
Doolhof dan 't stom bewijs van Uwen kus.

8.

O onberekenbaarste van kometen,
Die overschouwt den dooltuin der planeten,
Gods zonnen hebt gij stralend vastgelegd,
En eigen baan nooit dan in bloed gemeten!

9.

Ook hier al hebt Gij tot dit voorbelev
Zoo ongenaakbaar schoon U uitgeschreven -
Geen bloem, geen menschehart, geen winterboom
Is in den vast van mijn begrip gebleven.

10.

Vergeef, vergeet wat ooit mijn lippen morden.
Stel op den reddeloozen boedel orde.
Als wie een ouden minnebrief verscheurt,
Laat alles tusschen ons weêr stilte worden.

P.C. BOUTENS

De blinde

Hij had het licht, het licht zóó liefgehad:
Het meer vroeg in den morgen parelgrijs,
De blauwe bergen en de witte beken,
Diep in de schaduw de groene krekken,
En bloemen: pelsanemoon, gentiaan en edelweiss.

Nu hóórt hij alles slechts, als achter deuren.
Nu welven zich de wenkbrauwbogen
Over een leegen nis,
En in de uitgestorven oogen
Heerscht dichte duisternis.

Soms wemelen er kleuren
Van vroegre dingen.
Maar het rad van geluk
Der herinneringen
Slaat in de duisternis
Weer stuk.

ANTHONIE DONKER

[Verzen]**I. Mijn Vers**

Mijn vers? 'k En liet, 'k en laat
 het nu
 maar los voor u.
 'kEn slepe 't langs de straat.

'kEn zinge 't maar als 't lacht
 of blekt
 als 't harte trekt
 waar men zijn komste wacht.

'kEn liet het niet, 'k en laat
 het nu,
 maar los voor u,
 die mij zoo dichte staat.

II. Melancholie

Ik wenschte snul te zijn of genie.
 Nu hang ik tusschen beide.
 Vandaar het eeuwig verbeiden,
 en de uitkomst: melancholie.

III. Leve 't Leven

't Wordt alles eens goed en schoon.
 De dagen krijgen een zachten toon
 gelijk een Wienerwals en geven
 slechts blijheid. Leve 't leven.

IV. De Verre Zekerheid

Naarmate ik verder schrijd
 in de werkelijkheid
 lijkt alles mij droom,
 en dwaal ik aan den zoom
 van wat men leven heet,
 en wat geen enkel weet
 in zuivre vormen op te vangen.
 Blijft alles bij verlangen,
 en tuit de zekerheid
 slechts verre, aan braam en doorn,
 als een verdwaalde hoorn?

V. Gezelliana

Als 't nood doet, janverdomme,
 zullen we als Gezelle,
 van den blauwvoet en de blomme
 vertellen,
 van Maria en ons Heer,
 en nog veel dingen meer,
 kleine en groote;
 maar anders gegoten,
 anders gehamerd en gevijld;
 van den ketter en den blootvoet,
 van den kromme,
 scheef geschoold en dweers gestijld;
 - als 't nood doet,
 janverdomme.

RICHARD MINNE

De zee

Daar - een blauw verlangen - moet de zee zijn;
het land wordt wijder en een wind vangt aan
te stroomen als een water en te slaan
over de duinen van mijn kleine pijn.

water en wind, eendrachtig stroomen -
dit blauwe heimwee jubelt als een zee
over het wijde land en heeft mij opgenomen -

water en wind, een onverbreekelijk verbond
van dood en leven, die bewogen zijn
over het wijd geluk van dezen wijden grond -

maar daar, dààr ergens moet de zee zijn!

GABRIËL SMIT

Scherzo

voor Nini Theilade

Een teer, verrukkelijk geluk

zingen, waarvan het heldere geluid
gelijk het zuivere stroomen van een water
ruischende is neergekomen

zie, hoe even
het leven trillend beeft
in 't spreiden van een kleine hand
over een glanzend, vederlicht verdwijnen

zie vleugels blinken in het licht
waar duizend vlinders zweven
een smetloos, huiverend wit gedicht

en duisternissen breken stuk
waar tusschen de bloemen en mijn droomen,
o klein, verrukkelijk geluk,
een diep en helder stroomend water
klaterend is neergekomen.

1930
G. KAMPHUIS

Izaak

- Ik zie de velden in de morgendauw.
Ik loop langs dit hol pad, voel hoe mijn hand,
Mijn jagersvuist de trillende boog spant.
De zon waait om mij en de lucht is blauw. -

- Ben jij daar al mijn lieve zoon Esau?
Laat ik je kussen! Ja, je bent het, want
Ik proef de groene geuren van het land.
O het ademen van aarde, kind, vrouw! -

- En als ik aankom met de offerande
Der stervenden, zie ik zijn dode ogen
Glimlachen, en dan val ik neer en schrei...

Maar bij de zegening der dode handen
Heb ik het wel verstaan, wie hem en mij
Zo meesterlik en teder had bedrogen. -

MUUS JACOBSE

Mozes

Maar hij verlangde weg te zijn van hier,
Van al dat lastig volk dat hem zo hinderde,
En klom het bergpad dat naar boven slingerde
Om alleen te zijn als een stervend dier.

En weggekropen in het dicht geboomte,
Als in een veilig hol, glimlachte hij,
Want zo alleen was het toch heel dicht bij,
Lief Kanaän waarvan hij altijd droomde.

En vreemde loomheid kwam. En als een kind
Even verwonderd is: 'Moet ik al slapen?
't Is nog zo licht', maar zich niet meer verzet,
Omdat het dromen nu voorgoed begint,
Zo ging hij liggen om in slaap te raken,
Want hij herkende al van ver de tred.

MUUS JACOBSE

Scheppingsrust

Alles heeft zijn taak gedaan
En is in zoete rust gegaan.
De zon heeft licht geschonken,
Nu ligt ze in zee verzonken.

De bloemen zijn nu geurensme
En sluiten weer hun kelkjes toe.
De vogelen vol van levenslust,
Verstommen in hun rust,

Of alles nu heeft afgedaan.
Maar ach, die nooit ter ruste gaan,
Zijn zij, die 's Scheppers beeld hier dragen
En eeuwig naar Hem vragen.

GERI VAN DER ZEE

Sirenen

Verre fluiten zingen in den wind
wijzen van vergeten melodie,
- woorden als van een verloren kind
dat eenzaam zingt, onnoozel en blind,
een prille poëzie, -

klanken koel als klinkklaar water,
toon zoel als een zomernacht,
seinen schrill als kindergeschater,
luide en jubelend eerst, maar later
ijler en zacht, als een klacht.

Lokkend en vleiende, vleugelenlicht
haar stemmen de harten verdwazen,
vleien en fleemen tot iemand zwicht
voor het vioolzacht, vlijmend gedicht
duizelender extase,

wankelt, en valt in de golven, die
hem lachend omarmen en nemen. -
Een hoge, spottende melodie,
een helle, doodelijke ironie
van verre vrouwen, - Sirenen. -

EMILE VAN DER BORCH

Lucrezia Borgia

De Borgias leefden hunne levens zwaar:
In 't Pauslijk huis te midden veler zonden
Groeidet gij op. - De dood heeft U gevonden
Nog voor de tijd verbleekte uw blonde haar.

Een laatst verblijf was U Ferrara's hof,
Toen gij ontvlucht waart het geruchtend Rome.
Hier werd een zachter toon om U vernomen
En meer uw schoonheid waardig: zanger's lof.

Toen einddet gij: Nog in des zomers glans
Trof U het lot der herfstelijke bloemen.
Wie zijt gij toch, wier naam de dichters noemen,
Verfoeiend U, beminnend U nochtans?

J.J. VAN GEUNS

Twee gebeden

I

Gelijk de spiegel van een avondmeer,
gansch rimpelloos, zoo strak gespannen,
smacht naar der schoone mane wederkeer,

zoo strekt mijn gansche wezen, na 't verbannen,
zich naar Uw aanschijn, immermeer,
en wil zich niet vermannen.

II

Ik ben U gansch verknocht,
ik ben aan U gebonden;
ik heb U vaak gezocht
en somtijds u gevonden.

Ik heb U dikwijls lief
met onbeperkt verlangen;
waarom kan de armste grief
Uwe eeuwigheid vervangen?

KAREL LEROUX

Model

In een hoek van 't atelier,
vol licht - en op een houten vloer
met doeken, zit ze voor de wanden,
droomend, als een stille ree
en voelt de lucht zachtademend-koel
langs zijden, enkel, borst en handen -
In het zonlicht glanst ze blank
- modern figuurtje melkwit glas -
en heeft nog in haar heele leven
nooit gedacht, dat zij zóó slank
en lenig en veerkrachtig was -
De schilder schetst - en kijkt maar even -
rookt pijpen - en morst wat met zijn asch -
De blauwe wolken zweven -...

BERT NUVER

Tango

Nu moet je zwijgen, lieve,
kom, -
het tere hijgen
van de saxophon
neeg als een avond
over m'n gedachten.
Ik wil nu sluim'ren
in deez melodie
en in jouw armen
overnachten.

TEO DE WITTE

De mensch

Wij zijn uit afval en uit drek gestegen
tot horizonten wijd van licht en vuur,
land in onmeetlijk waterveld gelegen,
ontstond in 't zelfde scheppingsuur.

er woei de wind, er vlood de regen,
de dieren en de planten, het azuur,
overal een harmonieus bewegen,
geleid door een onzichtbaar stuur.

wat is er van die daad gebleven?
wat wezens leelijk en vroeg oud,
die van de schepping niets meer weten,
zwoegend, zwetend voor hun behoud.

zij zijn de feiten niet vergeten,
maar werden voor 't mysterie koud.

M. KYZER

[Nummer 5]

Fabriek en dorpschool

De arbeiders der fabriek aan de overkant
Gaan, als 't signaal voor schaften heeft gefloten,
Op 't stukje wei, door muren ingesloten,
Voetballen, vechten, etend onderhand.

Dan snelt er een gerucht langs alle goten,
De hemel krijgt de kruimels van het land -
De meeuw komt zwermen om de werkmanshand
En bij zijn voet zijn musschen toegeschoten.

'kHerinner mij den boerschen dorpschoolmeester,
Die, na zijn maaltijd, steeds een homp bruin brood
In 't kippenhok tusschen de tralies drukte.

Zoo vindt de eenvoudigheid uit 's levens drukte
Haar weg naar vrijheid. Woord! Wees onbevreesder!
Ook gij hebt de natuur tot bondgenoot.

M. NIJHOFF

Fête galante

In het vervallen tuinprieel
klinkt een betoovrend fijn gespeel:
het oude Fransche menuet,
slanklijvig als een minaret.

Een wonder van bevalligheid,
als een veredeld kweekgewas,
dit broze restje van een tijd
toen 't leven nog romantisch was.

Een jong comtesje, cierlijk schoon
gekleed in crinoliengewaad,
heeft eens geluisterd naar dit toon-
geparel met ontroerd gelaat,

gezeten naast het clavecin,
waaruit met rinkelfijn geruisch
een geestig stuk van Couperin
klonk door het oude stille huis.

En toen, die 't speelde, heimlijk deed
zijn blikken glijden langs haar kleed,
steeg in haar wangen fel de schaam-
te □ als donkre bloei van een cycloam.

JOHAN DE MOLENAAR

Chineesche gedichten

I

OP ZIJN KALE KOP

Bij 't opstaan zuchtte ik dat mijn haar grijs werd,
En dat het uitviel bij het slapen gaan.
Mijn laatste lokken koesterde ik als kostbaarheden,
Nu zijn ze weg en ik ben opgelucht.

Ik hoef nu nimmermeer mijn haar te wasschen,
ik leg mijn kam weg, een verouderd wapen,
en, zucht elkeen bij zwoel en drukkend weer,
dan is mijn kale kop zoo heerlijk koel.

Geen zware haarknot drukt mijn achterhoofd,
ik heb koud water in een zilveren kan,
en laat het voluit op mijn hoofdhuid plassen,
zooals een nieuw door Bouddha's wet gedoopte
herleef ik door dit water op mijn schedel.

En weet waarom de priester rustbehoevend
zijn hart bevrijdt door eerst zijn hoofd te scheren.

(PO-SJU-1)

II DE OUDE

In ziekte en lediggang verloopt mijn leven,
 Als er geluk komt kan ik het niet genieten,
 Als een gedicht wil, kan ik er niet toe komen
 De inktsteen te wrijven en het penseel te voeren.
 Eindelijk zwicht ik als het al te laat is,
 En 't gedicht wordt slap en dood geboren.
 Zelfs mijn vrienden vinden het belachelijk
 Geletterden vinden het rythme te vlak
 Hofpoëten het rijm banaal of gezocht
 Ik zeg het voor mij zelf op en ben er mee voldaan.
 Ach: een oud kindsch man speelt nog wel eens met de poppen
 Die hij terug vond in de rommelkast!

Ik houd maar liever alles voor mij zelf
 De gouverneurs van Soo-chow en Peng-tse zouden
 't Bewonderd hebben, maar ze zijn al dood
 Nu is er niemand meer dan Juan Sjen
 Maar die is ook verbannen naar Chian Lang,
 Drieduizend mijlen van mij af, hij kan het niet hooren.

(PO-SJU-I)

De wijze

Mijn huis is vuil, mijn kinderen talrijk krijschen.
De varkens wroeten ronkend in den hof.
Maar bergen blauw en ver verheven eischen
Mijn aandacht op, die stijgt uit stank en stof.

(Anoniem)

De lui aard

Het water is als gepolijst metaal.
Karpers dommelen in het koele diep.
Ik ben een lui aard, ik schuif mijn hengel uit
En laat mijn haak afhangen in den vliet.

Een zachte wind blaast mijn snoer in een bocht.
Mijn lichaam zit te wachten bij het aas.
Mijn ziel zweeft in de verre werelden.

Lang geleden zat een witharig man
Zijn leven lang bij de Weistroom te visschen,
Niet om karpers te vangen, maar op een vorst te wachten.
Eerst op zijn zestigste ving hij Wen Wang
Die hij beraadde tot het heil der menschheid
Die is weer even ver als voorheen.

Ik heb de hoop opgegeven,
Ik aas niet op visschen of vorsten,
Geniet van 't grijze licht op 't herfstig water;
Als ik er genoeg van heb, haal ik de hengel op,
Ga naar huis wentel mij neer op bed en slaap.

(PO-SJU-I)

J. SLAUERHOFF

Drie spreuken van Bhartrihari

I

Wat is, die eedlen zijn, goed te aanschouwen?
 Liefstes klare gelaat.
 Wat te beluistren? - Haar ademhaal, en het lied dat haar ziel
 verlaat.
 Wat eindloos te smaken? - Haar vragende lippen.
 Te streelen? - Haar bloemgelijk lijf.
 Wat hun het schoonst? - De zoet schroeiende droom van
 gansch haren godd'lijken staat.

II

Hoe ijdel en dwaas dan de Dichter die zingende sprak
 Van de zwakheid der vrouwen, haar waande de teederste tak
 Aan den boom onzes levens! - Een zot scheld ik elk die
 vergeet,
 Hoe om de oogen der vrouwen de weerstand van Goden zelfs
 brak!

III

Of losgolft de geurige haarvracht onder het heffen der
 glanzende spangen,
 Of welluidt haar lach, of de broze kelk van haar mond open-
 bloeit in verlangen -
 Ach, meen niet dat enkel met dit spel z' U boeit, maar bedenk:
 Hoe ook in haar roerloosten slaap zij U binnen haar toover-
 kring fel houdt gevangen!

JAN H. EEKHOUT

Vergeelde papieren

I. Blijde Inkomste

Toen ik u schuw en aarzlend komen zag
Vond ik, opééns, de nieuwe woorden
Die u als morgendauw en kinderlach
Tot tranen toe bekoorden:

‘De wereld krijgt een schuldeloos aspect
Er klinkt muziek van alle zijden; -
De zon, de zon heeft ons geheim ontdekt
En schijnt nu voor ons beiden.

‘De vogels zijn verrijkt met toovermacht
En zingen onze harten open.
Ik heb zoo lang eenzaam op u gewacht
Dat 'k niet meer durfde hopen...’

Toen gij mij daarna zacht hebt aangekeken
Vergingen vreeze en achterdocht.
De liefde heeft ons, las ik in dit teeken,
Gered en vrijgekocht!

1909.

II. Een Afscheid

'kHeb vele vrouwen in den droom bemind
Mijn huis was altijd geurig van haar namen.
Zij stonden naast mij voor de breede ramen,
En lachten om het spel van zon en wind.

Maar in een herfst van asters en cyclamen
Ben ik ontwaakt uit dezen schijn en vind
U aan mijn rechterzijde, mènshenkind.
Een nieuwe werkelijkheid ontbloeit: wij sàmen!

Of ik ze noem Mevena, Beatrijs
Of Sara Malcolm, wàt is 't u en mij?
De dagen van die liefden zijn voorbij.

Doch vaak herdenk ik - hoor die oude wijs! -,
Melancholiek van lust en 't licht der maan,
Mijn jeugd, die vrouwen, o mijn lieve waan!

1910.

III. Vroege Ochtend in Timgad

In deze stad van neergeslagen muren,
Van dwaze hoge zuilen zonder doel,
Zijn we eindelijk veilig voor den dwang der uren:
Hier is de Vrede, 't is er blank en koel.

Hier stonden tempels, huizen, magazijnen
Hier werd gesjacherd en om geld gemoord,
En 's avonds laat op de openbare pleinen
Verkochten de politici hun woord.

Hier woonden mensen: krijgslie, droomers, minnaars;
Hier brandden liefde en haat... voorbij, voorbij...
Wat blijft er van de roemrijkste overwinnaars?
Tusschen het puin een paar toeristen, wij!

Een Arabier wil ons een munt verkoopen;
Ik zie onze auto in de verte staan:
Wij zijn in 't heden, de horloges loopen...
Broeders ontwaakt, wij moeten verder gaan!

O doode stad op uw geschuwde pleinen
Schuifelt een trage vieze bedelaar.
Ruïnen, zand, hooploos gebroken lijnen...
De zon gaat op, geel als een nieuw gevaar.

1912.

J. GRESHOFF

Het ree

De dominee van 't bergdorp ging er vroeg
Vanmorgen met zijn karabijn op uit.
Tegen den avond huiswaarts keerend droeg
Hij op den rug de kostelijke buit:

Een ree dat in de vroegte rillend nog
Op rilde beenen stond en schichtig snoof,
En vóór het struiklend neer zou storten nog
Wild opgesprongen langs de helling stoof.

Gansch anders dan de schelle bergwind float
Daar iets, aansuizend over 't barre veld.
De knieën knikten en het ijlend lood
Heeft feilloos in de vlucht het dier geveld.

En voor het duister langs de bergen kruipt,
Gaaf op het dorpsplein al de mare rond:
De dominee is van Piz Kesch terug!

De buit hangt schommelende op zijn rug,
En uit de slappe, bruine flanken druift
Een bloedspoor op den duisterenden grond.

En Die zelfs voor het oilam liefde vond
En het voorzichtig op zijn schouders nam,
Ziet uit een nis met smartelijken mond
Het kleine ree dat uit de bergen kwam.

ANTHONIE DONKER

Oordeel

Buiten - zijn het duister en de sterren,
Scherven van een onherstelbaar licht.
Jezus zelf verloor ze op een verre
Pelgrimstocht die niets heeft uitgericht.

Buiten - is de regen, en nog enkle mensen
Zijn op weg naar een of ander doel,
Zijn op pad, om liefde, om brood, om dromen,
Iets waar weinig van terecht zal komen.

Wanneer God vannacht de kleine aarde
In den klammen regen zou ontdekken,
Wat zal er nog zijn dat hem bewaarde
Haar geheel met zand te overdekken?

Weinig, weinig, dat het Oordeel kan verhindren -
Stil! Wellicht dat toch Zijn hand blijft rusten
Als hij ziet hoe er twee menschenkindren
Veilig vredig in elkanders armen rusten.

ANTHONIE DONKER

Nachtelijke vischvangst

De rosse maan was wolkbevloerst,
de booten lagen zeilensree.
Toen zijn we de haven uitgekoerst
over de witgekopte zee.

De oude visscherspink ging zwaar,
de mannen werkten stug en stil;
soms, met een enkel kalm gebaar,
verkondigde er een zijn wil.

Voortdurend, met een breeden zwier,
oogste het licht den nacht bijeen,
maar altijd, als een kronklend dier,
ontglipte hij en vluchtte heen.

We voeren voort met bollend zeil,
het roode licht hing reeds in top,
de schipper nam het laatste peil,
toen rolden we de zeilen op.

De wind floot door het staande want,
het anker knerste en gierde mee;
de visschers liepen naar den kant,
wierpen de netten in de zee.

De buit was groot. De dag brak door,
we heschen snel het groote zeil,
en voeren met een diepe voor
de haven binnen en ons heil.

G.H. 'S-GRAVESANDE

Verkende land

Ik weet uw wereld, generzijds
de brede en lege wateren van mijn ontberen,
en enkel nog een luttel tijds
zou ondergaan om nimmermeer te keren.

De zeilen bollen reeds aan boord,
de boot beweegt het lied van de sirenen,
ik heb de branding in de nacht gehoord
voor deze morgenzon: nu moet ik henen,

ik - en gij, geliefde: ge kent
niet de verrukking van uw eigen land;
kom, eer gij eenmaal uw gelaat nog wendt
hoort ge de wind der oceanen door het want.

Aan wal zal ik u alles openbaren:
uw land is heerlijk en ge kent het niet:
van déze boord moet ge geen enkel beeld bewaren,
noch ook de wijze van één uitgezongen lied.

JAN VERCAMMEN

Amoureuus eindspel

Dit is romantiek
van een stuiversroman:
'Kies' zeg je. Ergens maakt je man
dansmuziek.

'Kies' zeg je. Ik denk:
Houd ik nu van jou
ja of nee? een vrouw
is zoo een vréemd geschenk.

Ik weet: - en ik speel
met je haar - uiteraard
is dit alles veel waard;
en drie is te veel.

Ik zeg - bij het raam -:
het wordt donkerder.
Overal staat als een ster
je naam.

HAN G. HOEKSTRA

Dichter in de bloemen
(Perzische miniatuur begin 16e eeuw.)

Verteederd buigt zich 't bleek peinzende hoofd
 Onder den zwaren tulband naar het boek,
 En leest daaruit de bloemen voor en 't ooft
 Van den gespitsen boom, die het bezoek
 Aanvaardde van dien vederlichten lezer
 Met zwarte gaffel onder gouden doek.

Eén voet trok hij omhoog; zijn stem werd heescher
 Sinds de dreigende omlijsting van teekens,
 Die als zwarte, spicht'ge klepels elk dezer
 Woorden beluiden; zijn oog is tot brekens
 Moe, zijn mond rond en klein, en het ovaal
 Zoo rustend als het bij zijn moeder leek eens.

Hij leest de eeuwen door in bloesemtaal,
 - Geduld'ge boom, die hem als kind wil dragen -
 Maar als de stem sterft in het vruchtverhaal,
 Omdat hij niets meer buiten zich kan vragen
 En innerlijk zijn eigen vruchten vindt,
 Dan kraken takken hoekig uit de hagen...

Er braken twee. Zij hangen in den wind.

S. VESTDIJK

[Nummer 6]

Een lied van ernst

Een vreemde pijn wacht waar 't leven begint
en de beet van het bloed is een bitter kwaad.
Een mensch is geboren, komt als een kind,
en zal gaan als een vreemde. Maar wààr hij gaat,

slaat een hart de tijd en het leven af,
zonder zin, zonder wil, het slaat altijd door, -
op het bed bij de liefste, alleen bij het glas,
het slaat en het slaat zichzelf teloor, -

en wat hij geleefd heeft is walg en hoon,
en wat hij nog leven zal volgt in dit spoor, -
de vrouw die hij liefhad baart hem een zoon,
en of hij nu doodgaat, - het leven gaat door.

EMILE VAN DER BORCH

[Wanneer mijn blik valt in de drukke straten]

Voor J. Greshoff.

Wanneer mijn blik valt in de drukke straten,
onachtzaam vloeiend, naar een witte vrouw
of jonge knaap, wiens meemoed ik verlaten
en bitter weet in een zoo vroeg berouw.

Dan denk ik aan den schemer Uwer woorden,
té fel gevoerd, té zingend uitgebracht;
want die alleen de stem der vreugde hoorde
is onherroepelijk-eenzaam in den laatsten nacht.

LOUIS DE BOURBON

Avondlied

Ik wil U vragen, dat ik nu alleen mag zijn
zoals de boomen en de namenlooze dingen,
eenzaam met onbewuste herinneringen
en willoos droomend, zonder lust en pijn.

In dezen avond worden kleine gedachten
stoffig en in zichzelf weggelegd;
ik word een zwijgend man, waarvan men zegt
is dit de wijze, de zoo lang verwachte?

LOUIS DE BOURBON

Een jonkvrouw

Haar blazen van ongerepte ere,
in korset en staneol bewaarde deugd,
heeft de duivel gelaardeerd met zere
vlekken toen zij in een woest begeren
tol betaalde aan haar warme jeugd.

Liep zij in het water? Vond men hare
zachte polsen bloeden in het bed?
Of haar loensend door een hennepvenster
in een hoek van 't maagdlik kabinet?

O welnee, ze liep met zachte tred
stil en zedig ter verbaasde deur en
heeft èn eer èn deugd buiten gezet.

LEO VAN BREEN

Fete d'hiver

O, dronken sluimer van de rozen,
o, broos verwelken van een avondkleed.
En niemand weet
hoe deze avond was gekozen
uit honderd avonden van leed.

Ik weet niet hoe dit alles is gekomen;
wij waren vroolijk toch en zongen luid.
Aten we fruit
van de verboden boomen?

Ik weet het niet -
mij blijft slechts nog het droomen
over de rozen
en het vale avondkleed.
Ik voel je huid onder den sluier blozen
en proef de nasmaak van een wrange beet.

ALEX CAMPAERT

Sterren

Schoon is het sterrenbeeld
dat wij 'plyaden' noemen.
Of zijn het witte bloemen
geweest, en nu vergeeld?

Veel bloemen toch vergingen
en elk drijft hare ziel,
gelijk een gloeiend wiel,
door de eeuwige kringen.

O God, Uw firmament
is als een bloemenregen,
waarvan de geuren wegen
in wolken om Uw tent.

ALEX. CAMPAERT

Gemengd bericht

Hij was reeds dood, toen ze hem vonden,
Met in zijn hand het ijzerheet stuk staal;
Bloed stroomde uit twee kleine wonden:
Eén schot was mis, het andere fataal.

Geldzorgen kwelden hem, en rustloos op zijn sponde
Zich wentelend, groeide dit beeld: banaal,
Maar hem verlossing brengend van de honden,
Die om hun geld dreigden, al van een oud kwartaal.

Hij had een vrouw, een jongen en een meisje;
De levensverzekering werd uitbetaald.
Zij ging inwonen bij haar ouders, en het meisje
Zocht een betrekking en werd slecht betaald.
De jongen moest nog twee jaar school aflopen;
Voor hem moest ze nog brood en kleeren koopen.

M.B. FRENKEL

[Drie gedichten]**Petrus**

Hoe vele malen kende ik U niet,
Neen, wilde ik U niet kennen.
En Heer, ik moet het U bekennen:
Het gaf mij nooit een nameloos verdriet.

Jacobus

Mijn werken voor Uw Rijk - en eigen eer,
Ik weet het, waren nauw verbonden;
Mijn ijver was geen vuur, maar zonde.
Nu vraag ik U: Vergeef het Heer.

Johannes

Hoe komt het, Heer, dat Gij zóó verre zijt,
Dat ik nooit aan Uw borst kan rusten.
Mijn boeken brachten mij aan vreemde kusten;
Nu ben ik moe en schrei in eenzaamheid.

THEO TEN HOOVEN

Avondmaal

De witgekalkte kerk was niet esteties.
Wij hoorden ergerlik slechte muziek,
Ondragelijk lijzig zong het publiek.
Ook was de preek nogal droog exegeties.

't Was Avondmaal toevallig. Theoreties
Pijnigden wij ons af in symboliek
En vonden maar: je kon er nog wel ziek
Van worden, 't was zo weinig hygiënies.

Maar toen wij 't heffen van de zilvren schaal
Zagen en de bezwerende stem hoorden,
Zaten wij met Hem in de opperzaal,
Brak Hij het brood voor ons, sacramentaal,
Dronk Hij de wijn met ons, sprak Hij zijn woorden
Ten afscheid tot ons voor de laatste maal.

MUUS JACOBSE

Mijmerij

Teere geur van boschviolen,
bloeiend in de maand van Mei,
deed mijn denken zacht verdolen
tot een blijde mijmerij

over kleine kostbaarheden,
die in 's levens ruw getij
schoonheid's diepen zin beleden
met hun stille tooverij.

Zijn het niet de simple dingen,
die ons troosten in verdriet?
't Is het schuchterhelle zingen
van een vogel in het riet.

't Is het zoet verrukkelijke
van een kleine kinderhand,
die zoo gretig wou gaan plukken
kleine paarse herfstchrysan.

't Is het innige legato
en de heldere mystiek
van een geestig snel staccato:
Mozart's Kleine Nachtmusik. -

Maar is niet de prilste staat
van des levens diep geheim
't klein juweel van klank en maat,
't lied, het avontuurlijk rijm?

JOHAN DE MOLENAAR

Morgen

Grijs is de hoop over alle daken
wanneer een morgen opgaat zonder zon.
Mijn lamp is dood van 't waken.
Ik drink het water van een troebele bron.
's Morgens zijn er geen tovenaars:
(o glimlach niet om deez' exode)
't leven is een gelapte laars
en zelfmoord is uit de mode.

BERTEN SCHEPENS

Billet d'Adieu

'Gij die mijn jongen waart,
wilt ge mijn broeder zijn?
In anders' hart heb ik gezongen
mijn liefdelied voor jou.
Gij die me minnekoosde
en zeidt: 'Geen ware liefde is ijdel',
ik zal je nooit vergeten!
Ik zend je honderd zoenen
(o - duizend voor de poëeten!)
en een Bijbel - opperste troost -
Dag lieve jongen! - Proost!'

BERTEN SCHEPENS

Alonder die hoge boomen

Daar is op heel de wereld geen christin
die ook maar uit de verte
je evenaart
Jodin van wier amberen oogen
ik de zijig-zachte schelen heb gekust.

De nacht was van bloesems doorgeurd
en de boomen je hoorde ze botten.

Nu voel ik me sterk genoeg
om in vijf-zes talen tegelijk
de nooit-volprezen heerlijkheid
van dit leven te bezingen.

AMAND SIMOENS

De laatste Carrara verdedigt zich te Padua tegen de Venetianen 1405

Toen in de straten reeds lijken lagen,
(zoover steeg reeds de nood,
dat niemand zich tot lijkenruimen bood)
toen raakten honden zelfs verslagen;
en radeloos, en blind van angst, en bloot,
als eens melaatschen vuilnis uitgedragen,
brak zich hun huilen stoot na stoot
in holle kaatsing van colonnaden.

En hij, door astronomen toch verraden,
en door den niet gezienen loop der dingen
verrast, en aangevallen en omsteld
door ijzeren, steeds hardere belegeringen,
tuurt lachend naar den mijngang in het veld.

Maar 's nachts in zijn vertrek alleen gelaten
met de verschrikking van zijn ondergang,
heeft hem de wacht in waanzin urenlang
wild vloekend met den duivel hooren praten.

F.C. TERBORGH

Piranesi etst (Le Carceri Invenzione)¹⁾

Gothisch dringen zijn kassen door steenblokken,
En van de dubbele oogspoelen windt
Hij trappen tot in 't onmeet'lijke, blind,
Stomp en stoffig, waar ze op zolders stokken;

Het gonst in hem, alsof een reus in wrok en
Wondvrees kromketens om 't eigen vleesch spint;
Marmer en ijzer drijft hij als zijn kind
Uit zich, de korrel fijn van netvliesvlokken;

En heft zich, - kreunt, - en als zijn droge stem in
De holten klinkt, is hij niet meer alleen:
Menschenmieten velen weem'len met hem in
De muren van bastille, tower, kremlin...
Ver buiten zich ziet hij zijn angst versteend, -
De spitse lijnen werpt hij voor zich heen.

S. VESTDIJK

1) Etsen van fantastische gevangenisinterieurs.

De vuurhagedis

Steeds zie 'k hem glippen, hoe lang ook geleden,
Met zijn rood haar en gesperde neusgaten;
Als jongen al vroeg, naar vrouwen verwaten
Glurend met ooggen, die hun opgeld deden

Op kermissen en in de avondstraten.
Toen wij nog droomden, met den droom tevreden,
Leerde hij ons, cynisch en onversneden,
Het geil systeem (duid'lijk, ook zonder platen).

Door die herinnering (én toen hij vluchtte
Voor steenen, om zijn uitblinkende kleur,
En op een wagen sprong tot voor zijn deur)
Bouwde 'k voor hem en voor die heete zuchten
Dit klein terrarium, waarin hij veilig
Leeft, door teelt en tint voor de and'ren heilig.

S. VESTDIJK

[Nummer 7]

Noodkreet

Den lezers van Helikon heil.

HELIKON, Maandschrift voor Poëzie, zal weldra aan het einde van den tweeden jaargang zijn.

Dat een tijdschrift, uitsluitend aan de poëzie gewijd, zoolang heeft kunnen bestaan, heeft de verwondering der pessimisten gewekt.

In 'normale omstandigheden' zou het aantal abonnees ongetwijfeld nog gestegen zijn. De crisis, die naar het schijnt, de letterkundige tijdschriften niet spaart, heeft nu evenwel ook invloed gehad op de getrouwen van Helikon. Einde 1931 heeft een groot aantal abonnees (eerlijk gezegd voor een groot deel samengesteld uit poëten die gemeend hadden door een abonnement op Helikon recht op publicatie daarin te verkrijgen!) bedankt, doch het is den uitgever mogen gelukken een veel grooter getal nieuwe abonnees in 1932 aan te werven.

Met het einde van 1932 dreigt nu wederom het Spook der Opzeggingen. En de uitgever, die zich, helaas, niet uitsluitend aan de propaganda voor Helikon kan wijden, ziet geen kans om, als er wederom abonnees bedanken, zelf nog eens een reclamecampagne te voeren.

Hij richt zich daarom tot U om hulp en bijstand.

Wanneer iedere abonnee op Helikon slechts één nieuwe abonnee aanbrengt, is het bestaan voor 1933 wederom verzekerd. En ter belooning van het aanbrengen van iederen nieuwen abonnee zal de uitgever van Helikon schenken, naar keuze van den aanbrenger, een boek ter waarde van fl. 1.90 of twee boeken ter waarde van fl. 1.- uit zijn fondscatalogus.

Van het aantal vernieuwingen der abonnementen voor 1933 en het aantal nieuwe abonnees zal het afhangen, of Helikon in 1933 nog zal verschijnen. Teneinde het getal zeker te kunnen vaststellen, zal in Januari 1933 geen nummer van Helikon verschijnen, doch, indien het bestaan voor 1933 wederom verzekerd wordt, zal in den loop van Februari 1933 een dubbel nummer verschijnen en zodoende de achterstand worden ingehaald.

HELIKON heeft helaas van den boekhandel niet dié medewerking gehad waarop het heeft meenen te mogen rekenen. Slechts 25 boekhandelaren uit Nederland en Vlaanderen zonden 3 of méér bestellingen op abonnementen. Helikon heeft 450 abonnees noodig om 'er te komen', dat wil zeggen om de kosten van papier, drukken, brocheeren en verzenden 'goed te maken'.

Mocht de uitgever van Helikon boven de 450 abonnees komen, dan zou hij zelfs een klein honorarium aan de medewerkers kunnen uitkeeren, wat natuurlijk den dichters zeer aangenaam zou zijn. En het zou den uitgever in deze tijden zelfs niet onverschillig zijn om naast de dichters, de papierhandelaars en de typografen zélf aan Helikon iets te ‘verdienen’. Doch gaarne zal hij van deze ‘verdiens’ afstand doen indien hij, zonder verdere persoonlijke opofferingen, zijn tijdschrift kan blijven uitgeven.

Het is den redacteur steeds een voorrecht geweest om, staande boven alle litteraire coteriën, een keuze te mogen doen uit de productie van onzen tijd. Weliswaar heeft hij met enkele groepen nog geen contact mogen krijgen (onze z.g. marxistische dichters), weliswaar moet hij er zich bij neerleggen dat vele dichters in de eerste plaats voor hun eigen groeps-tijdschrift moeten zorgen, maar wanneer hij de tot nu toe verschenen nummers nog eens doorbladert, meent hij toch tot een resultaat gekomen te zijn dat geen enkel ander tijdschrift heeft kunnen bereiken. En hij wanhoopt nog steeds niet aan de toekomstige medewerking der achtergeblevenen.

Zeker, de redacteur is er zich van bewust dat niet alle nummers even goed zijn. Maar hij is afhankelijk van de inzendingen; vaste medewerkers heeft hij met opzet willen vermijden om zijn tijdschrift niet in een bepaalden vorm te laten stollen. Misschien ook heeft hij te vaak gezondigd aan zijn voorkeur om van onbekenden liever een zwak gedicht op te nemen dan een volmaakt gedicht van een gevierd meester. Doch hij meent daardoor een vrij zuiver beeld te kunnen geven van den huidige stand der poëzie in Nederland en Vlaanderen. Juist de gevarieerdheid moet het karakter van Helikon bepalen. Wanneer in ieder nummer slechts één gedicht staat dat den lezer treft, dan geeft hem dit voor zijn leven méér dan de slechte film waarnaar hij, tegen den driedubbelen prijs, een heelen avond met verveling zit te kijken. En een volledige jaargang van Helikon vormt een anthologie die tegen den abonnementsprijs in boekvorm moeilijk in den handel zou kunnen gebracht worden. Zoo is iedere jaargang van Helikon een schrijn waarin, tusschen veel blinkende stukjes glas en spiegel een aantal kostbare steenen bewaard worden.

De uitgever van Helikon rekt op uw medewerking om anderen, die dit tijdschrift nog niet kennen, er toe te brengen, van dit schoone mee te genieten door een abonnement te nemen. Hij zal U daarvoor zéér erkentelijk zijn.

De Redacteur-Uitgever.

Rondeel

(naar Charles d'Orléans)

In 't huis van Smart, waar ik belandde
Bij 't jammerlijkste dansjolijs,
Zag 'k Zorg en Ouderdom en Spijt
Dansen of zij 't van buiten kenden.

De tamboerijn, bij naam Ellende,
Gaf, hoog bevel, den stok respijt
In 't huis van Smart, waar ik belandde
Bij 't jammerlijkste dansjolijs.

In huilgezangen brak de bende
Buiten muziek en maat en tijd -
Verveeld, van angst mijzelven kwijt,
Sliep 'k in, vóór het nog erger endde,
In 't huis van Smart, waar ik belandde.

P.C. BOUTENS

De vluchtigen

(Gérard de Nerval)

Waar zijn de zoetelieven?
Begraven en vergaan!
Een lichter licht doorklieven
zij boven ster en maan.

Daar, bij de serafijnen,
van luchtblauw overkraagd
op onafzienbre pleinen
bezingen zij de Maagd.

O lief voor mij geboren!
O bloesemkind te rank!
Verlaten en verloren
en gansch verbleekt en krank.

Wat eeuwig zal beklijken
viel lachend in uw oog...
Der wereld toorts zal blijven
dit lichten van omhoog.

JAN ENGELMAN

Epitaaf

(Gérard de Nerval)

Hij heeft geleefd nu eens vroolijk en zonder gedachten,
verliefd en luchthartig en teeder om beurt,
dàn weer somber en triest voor zich heen getreurd;
eens hoord' hij hoe achter zijn deur iemand lachte.

't Was de Dood. Hij verzocht Hem even te wachten
tot hij 't eindrijm van zijn sonnet had gekeurd,
en heeft hierop niet meer om uitstel gezeurd,
maar stil zich gestrekt waar zijn adem versmachtte.

Hij was lui, naar ons de historie verhaalt,
en vaak is de inkt in zijn koker verschaald;
hij wild' alles weten, maar heeft niets gekend -

en toen, op dien avond, 't uiteindelijk moment
een moe leven afsloot en zijn ziel werd genomen,
ging hij heen met de zucht: waarom ben ik gekomen?

EMILE VAN DER BORCH

Prince charmant

(F. Mazade)

Het is de uur van den avonddauw.
Gelijk het water en de lucht
Was, als 't mysterie in zijn vlucht,
De prins gekleed in helder blauw.

Hij liep met nonchalanten tred
De kamers door waar 't lot hem riep,
En vond ten slotte 't gulden bed,
Waar de prinses argeloos sliep.

Ze opent een oog of zij hem hoort
En wacht gedwee in kant en zij;
Hij glimlacht en zonder één woord
Legt hij zich rustig aan haar zij.

Hij is een prins en toch ellendig,
Een bloode, doodgewone knaap...
Hij kust haar, maar zoo onbehendig,
Dat zij terugvalt in haar slaap.

J. VAN NIJLEN

Wensch des dichters

(Valery Larbaud)

Wanneer ik al reeds vele jaren dood zal zijn
En taxi's zullen botsen in den zwaren mist
Zooals vandaag (want niets zal er veranderd zijn),
Moge ik dan op een hoofd een hand zijn die verfrist.

Op 't hoofd van een die, denkend aan een groeiend lied,
Zacht neuriënd en peinzend in zijn snellen wagen
Van Brompton Road, Marylebone of Holborn, ziet
In dikken mist de zware huizen grauw vervagen,

Ja moge ik zijn de goede inval, zacht en los,
Die 't stadslawaai doordringt in alle heimelijkheid;
Een rustpoos midden in den wind, die door den tijd

Ons heen jaagt, kinderen in kermisijdelheid...
En dat men leg' voor de aanvang van mijn eeuwigheid
Met Allerzielen: simplen krans van enkel mos.

A.A.M. STOLS

Sonnet*(Michel-Angelo)*

O de verheugnis - maar ook de ademlooze
 angst Uwer eng'len, toen Gij willig boodt
 U-zelv' ten zoen, Uw bloed de poort ontsloot
 des hemels, voor ons donkeren en boozen -

Verheugnis, wijl voor alle kreatuur,
 dat sinds den Hof Gods looden vloek moest dragen,
 de daagraad doorbrak -, angst, wijl helsche slagen
 U, Knecht der knechten, klonken aan doods Muur. -

Vanwaar en wie Gij waart, daarvan deed konde
 de ruimte, zwart zich sluitend -. Bergen dreunden.
 Wateren zwelden schuimend. D'aard' spleet open.

Aartsvaadren rezen alzijds uit den gronde.
 Rebelsche engelen wankten, krampten, kreunden -
 Alleen de Mensch wierd vol van gouden hope...

JAN H. EEKHOUT

Twee liedjes van Byron

1

Zij noemen Hoop wel 't heiligdom
 Dat Liefde in 't verleden plaatst,
 Want wat Herinnering brengt weerom,
 Dàt rees het eerst - dàt zinkt het laatst.

En wat Herinnering 't liefst herziet
 Was al waaraan de Hoop eens hing,
 En al wat aan de Hoop ontvliedt
 Moet smelten in Herinnering.

Helaas, dat alles werd bedrog!
 De toekomst bracht ons dit venijn:
 Niet zijn meer wat we ons weten nog,
 Niet durven denken wat wij zijn.

2

Dus zullen wij nooit meer dwalen
 Zoo laat nog door de nacht,
 Bleef ook 't hart in liefde stralen
 En de maan in de oude pracht.

Want het zwaard verslijt het leer,
 En het lichaam slijt om 't hart,
 En de ziel voelt soms niet meer,
 En liefde zelfs verstart.

Moest bij nacht de liefde stralen
 En bij dageraad vergaan,
 Toch zullen wij nooit meer dwalen
 In de schijn van de maan.

E. DU PERRON

Dit zijn de dagen...

(Emily Dickinson)

Dit zijn de dagen dat de vogels -
O weinig maar, een enkel paar -
Terugkomen, allang reisklaar.

Dit zijn de dagen dat de logens
Van Juniheem'len opgeld doen
Met blauw en goudlicht boven 't groen!

O zoet bedrog, dat niet de bijen
Bedriegen kan, bijna ben ik
In uw aanneemlijkheid verstrikt,

Tot 'k als getuigen gansche rijen
Van vruchten zie, tot door de lucht
Zweeft een bedeesde bladervlucht.

O sacrament van zomerweken,
O mistig laatste avondmaal,
Neem nog één kind mee in 't onthaal,

En sta hem toe het brood te breken,
Dat door de zon gezegend is,
In wijn, die zwaar als regen is.

S. VESTDIJK

Twee sonnetten voor Calderon's 'La dama duende'

Sonnet van Don Juan

Der sterren licht en de eer van ons geslacht
erken ik boven mij, - verder geen wet.
Streng, als mijn vader 't sprak, is mijn gebed:
God schenke mij, en ik mijn koning kracht.

Zoo droeg ik van zeer jongs af aan een zegen:
geen vrees te kennen, noch vernedering;
ik was mijn eigen meester, waar ik ging:
Mijn hart vertrouwde God, mijn hand mijn degen

En thans, thans stort het alles in elkander
ik dien niet langer God, ik dien een ander.
Ik werd een slaaf der wereld, Beatrix, en gij
zijt mij de wereld, 'k Vraag geen medelij.
Ik zwijg. Ik zeg u enkel dit: 'k Verdraag
zelfs niet van u, dat ik thans ketens draag.

+

+ * Door H. von Hofmannsthal bewerkt als 'Dame Kobold'. Een en ander is aan deze bewerking ontleend.

Antwoordend sonnet van Donna Beatrix

Denkt gij, dat ik een vrouw ben, en die keten
niet ken, en niet diezelfde keten draag!
Als ik een voet verzet, een hand te roeren waag,
voel ik wat gij voelt, weet 'k wat gij moet weten.

Ook ik ben in die macht, Juan, ik voel mij branden.
'kVerteer in 't vuur en strijd en blijf verteeren,
maar 'k weet terzelfder tijd dat tot God's eere
't een loutering is, waartoe wij saam verbranden.

Gij ziet me onrustig na, als 'k rustig ga,
en toch beef ik, bij iedere van mijn schreden;
Weet gij dan niet, dat waar ik ga of sta,
ik zonder u ben als een leege schede,
weerloos, en zonder staal. Ach, van den eersten dag
heb 'k u bemind, vanaf dat ik u zag!

J.F.W. WERUMEUS BUNING

[Vier gedichten]**Zwerftocht**

(Uit 'El estudiante de Salamanca' van Espronceda.)

Tusschen dompige straten
En verlaten pleinen
Die puinmuren omheinen,
Hooren ze klaaglijk
Door de nacht, soms vaaglijk
Getint met weerlicht,
Een heks verdorven
En vuige woorden
Van bezwering zingen,
Om tot opstaan te dwingen
Wie lang zijn gestorven.
Hun stappen stoorden
't Gespuis, en boorden
Zich diep verscherpend
In de eenzaamheid,
Wijl 't al ter neer ligt,
Van 't Noorden snepend
In slaap geschreid.

Rhapsodie

(naar Pérez de Ayala)

Liefde, brandfakkel, onuitbluselijk woedend,
 Hoe wijd in storm verflard aan duizend vonken -
 Niet meer naar uw krankzinnig licht verbloedend
 Waar heel dees aardsche strijd in 't zwart verzonken;
 Liefde! Schreeuw uit ons warrelend lot
 Naar het raadsel der eeuwigheid!

Deze nacht is in 't vorstelijk slot
 Van Elsenör feest bereid.
 Koning en koningin, op hun troon,
 Zien een moordprots van kermisklanten;
 Te voet blijft, uit eerbiedbetoon,
 De volgstoet van hoftrawanten;
 Daar is Ofelia, verstarde
 In de macht waar't verstand in zwicht,
 En Hamlet, de dood in 't hart,
 De krankzinnigheid op 't gezicht.
 Hamlet rukt uit een wandpilaar
 Plots de toorts die 't vertrek bescheen,
 En zwaait ze met wraakmisbaar
 In 't rond, als een slingersteen.

Zoo zijt gij, liefde! Woest, met walm omgeven,
 Of star bedwongen tot één felle plek,
 Verlicht gij 't spel van ons droefdwaze leven:
 Een fakkel, in de handen van een gek.

Lied

(naar Campoamor: Las dos tumbas)

In droomen zag ik mijn graf,
Ik stond op de rand, en riep
Ontzet: 'Hoe zwart en hoe diep!'
En deinsde schielijk af;

Toen omlaag in mijns harten kloof
Zag ik neer tot op de grond
Waar geen schemer van hoop meer bestond,
Noch van liefde, noch van geloof.

Als ginds niets is dan 't ledig zwart,
En hier niets dan verdofte pijn -
Welke kuil zou de diepste zijn,
Mijn graf of mijn hart?

Uit Heine's 'Heimkehr'

Mijn hart blijft zonder vreugde
 In de vroolijke voorjaarszon;
 'kSta, leunend tegen de linde,
 Hoog op het oud bastion.

Beneden me strekt de blauwe
 Gracht van de vesting zich uit;
 Een jongen zit in een bootje
 Te visschen terwijl hij fluit.

Hoe vriend'lijk, hoe frisch van kleuren
 Verrijzen aan de overkant
 Uitspanningen, tuinen en menschen
 En vee en geboomte in het land.

Dienstmeisjes hangen de wasch op
 Al dansend over het gras;
 Het scheprad sproeit diamanten,
 Ik hoor zijn verwijderd geplas.

Naast den verweerden toren
 Staat een klein schilderhuis,
 Daar loopt een soldaat te schild'ren
 In zijn roode soldatenbuis.

Spelenderwijs beweegt hij
 Zijn van zonlicht fonk'lend geweer,
 Presenteert en brengt aan den schouder -
 Voor mijn part schiet hij me neer.

M. NIJHOFF

De panter

(naar Rainer Maria Rilke)

Zijn blik is van den drang der staven
zoo moe geworden, langzaamaan;
hij weet niet beter, of er waren duizend staven
en achter duizend staven geen bestaan.

De weeke gang van veerend-sterke schreden
die in zijn kooi de kleinste cirkel slaat
is als een krachtdans, om één middelpunt getreden
waarin verdoofd een groote wilskracht staat.

Zoo nu en dan ontsluiten zich de oogleden
geluidloos - daarin verdwijnt een beeld stilaan,
gaat door de vastgespannen stilte van de leden
en houdt in 't hart op te bestaan.

LOUIS DE BOURBON

Eenzaamheid

(Rainer Maria Rilke)

De eenzaamheid is als een regen.
Zij stijgt vanuit de zee den avond tegen,
uit vlakten, die ver zijn en afgelegen,
gaat zij ten hemel, die haar steeds bezat.
Pas van den hemel valt zij op de stad.

Regent omneer in prille morgenstonden,
als zich ten daag'raad wenden alle straten,
en als de lijven, welke niets gevonden,
ontgoocheld en bedroefd elkaar verlaten;
en als de mensen, die elkander haten,
in 't zelfde bed tesamen slapen moeten:

dan gaat de eenzaamheid met de vloed...

(Buch der Bilder, Einsamkeit.)

JOHAN DE MOLENAAR

[Nummer 8]

Droom

Ik zag geleedren op een veld zich vormen.
't Was vreedestijd. Een wind vol lente woei
De vlaggen strak, de bloemen in den bloei -
En ik herkende Fransche uniformen:

Bleu horizon. Een generaal zat mager
Op 't lichtbruin paard. Naar zijn commandoeroep
Maakten de rijen plaats. Een nieuwe troep
Kwam op, aan 't hoofd een kleine trommelslager.

Geen oorlogskruisen hadden zooveel glans
Als zijne. Toch was zijn gezicht betrokken.
Hij trommelde maar 't was alsof de stokken
Hem ongehoorzaam werden in hun dans.

Ik zag hem naderbij. Over de landen
Ontplooiden zich de troepen rij na rij.
Van heel de wapenschouwing blijft mij bij
Die trommelslager met zijn houten handen.

J.J. VAN GEUNS

Chansonnette

sur un vers de Gérard de Nerval

La connais-tu, Dafné, cette ancienne romance
d'où je sors, le cœur brisé, -
la connais-tu, Dafné?

ce magnifique élan et cette espérance
d'une irresponsable amitié, -
t'en souviens-tu, Dafné?

Et après, - cette frayeur, ce dégoût sans balance,
et ce calme fatal du fossé, -

l'as-tu connu, Dafné?

EMILE VAN DER BORCH

[Twee gedichten]**Ahasverus klaagt**

- 1 Van trage tochten moe, en voor geen andre vaardig,
zoo blijf ik tot het einde toe de reis onwaardig -
want wat ik wilde was te ver, wat ik verkreeg te karig:
ik was terug voor ik was her - ben ik dan ook de rust onwaardig?

- 2 Wat ben ik vol van dees' onzaligheden,
zat van een zerp vermaak, zoo zonder hart beleden,
zoodat ik enkel nog, de laatste maat van deze nacht geslagen,
de wonde voel die ge in mijn borste hebt gebeten.
Mij werd maar even toegemeten
een loutere waan, een kluis van wankele wanden,
want op den rand van mijn geweten
zal ik altijd die oogen voelen branden.

Gebed voor Sonja

Als in je moede blik den avond ligt
en in je handen, saamgebracht, 't gebed voor onzen plicht -
waak dan niet langer dan de dag verbeidt:
berg ons geluk, en wees gebenedijd.

BERTEN SCHEPENS

Terdoodveroordeelde

Zichzelve torsend naar de hongerige strop
sloeg een opverend kermen uit de verre mensen
en legde zich langs zijn strak trommelvlies,
bleef daar traag klagen enkele sekonden,
lang, werd dan stil.
En had verteerd zijn laatste wil:
te sterve' als man.
Zijn jamm'ren brak de stilte in scherven dan,
en snikkend schokte hij nog in de korte val
tot roerloos lijk.

JAN GIN

Rood ven

Een zomeravond. Wij hadden in 't ven gezwommen.
Toen, omziend, geen twee honderd meter verder,
was het plots een roode robijn, een plas bloed,
en een ster - de eerste - hing er te beven.
Met een kalmte als was hij de Goede Herder
zei mijn vriend toen: nou wordt het goed!
(Maar wat? De avond? Het leven?)
Een paard liep in de dauwende wei, als boven de wereld,
door wolken dravend.
En een boerenjongen keek er als wij
naar dat ven, zoo rood, zoo fonkelend fel.
Hij wees erheen en zei bijna vroom:
godverdomme...!
En wij zeiden: genavend -
want met de wijsheid van dichters en schilders, dat zagen we wel,
moest je bij hem niet komme.
Maar we stonden, als in een droom.

ANTHONIE DONKER

Tajotoren

Trafalgar

Door bressen, gaten, veegt de wind
nu werv'lend zand;
soemt langs de steen, rukt aan een luik.
En zegend vreet de brand
der zon in 't morsch gebint.
Een mijl in 't rond geen boom, geen struik.

Verlatenheid
aan 't einde eener wereld,
vergeten wacht.
.... ginds Afrika.

Maar na elke nacht
klimt uit de woestenij
in 't Zuiden
koel,
lichtroze als verdunde wijn,
de dageraad
en overgiet en baadt
den loggen romp,
steeds weer verjongd, nieuw opgericht,
stralend in 't eerste zonnelicht.

F.C.T.

Burling-eilanden.

Hun bergen, zwarter dan roet,
rijzen, naakt en gemeden
in maanbleeken hemel.
Vlak aan hun voet
blinkt het vuur op de zuiderkaap,
troosteloos, haast vergeten.

Tusschen hun klippen speelt eentonig
de zilverblauwe branding.

En wij - tien mijlen ver - glijden voorbij,
loopen zwijgend de hondewacht
en kijken.
Phosphorglanzend, kolkt schuim
zacht ruischend langs zij -
glijdt - sterft in het zog...
Boven ons sterklare nacht.

F.C.T.

Spaansche Copla's

Deze winter heeft geen anjelieren:
Die leden te ruwe schade;
Jouw gezicht blijven ze altijd sieren,
Ten teeken van Gods genade.

Dat hier, in 't gevangenisplein,
Een boompje nog op wou komen!
En in zijn schaduw, hoe klein,
Kan ik van jou liggen droomen!

Nu wou ik een booze tocht zijn
Die sluipen kon door de muren;
Dan drong ik je kamer binnen,
Om daar je slaap te begluren.

Geen sterren en geen maan,
Geen zon, geen veertig zonnen,
Maken ooit ongedaan
Dat onze liefde is begonnen.

Midden tusschen de disteltakken
Is een anjelier ontloken,
Op de plek, waar mijn geliefde
Daar een blad van heeft afgebroken.

't Was bij het licht van de sterren
Dat je me 't eerst verscheen,
Daarom trek jij mijn denken
Hoog naar de sterren heen.

Ik zou je dood zelfs verlangen,
Als ik dan 't graf maar mocht zijn:
Zoo, in mijn armen gevangen,
Was je voor eeuwig mijn.

Hoe moet ik de siersels benijden
Die je naast je gezichtje hebt hangen
Te wieglen aan beide zijden,
Zacht streelende langs je wangen!

Wou je 't gezicht niet beveiligen,
En door een sluier bewaren,
Dan, in de kerk, zouden heiligen
Afkomen van hun altaren.

Meer dan de sterren ben jij,
Meer dan de maan en de zon;
Ik noemde zelfs God erbij,
Als ik dat mocht en kon.

Met een bruin als van jouw kijkers
Is geen kleur te vergelijken:
Zoo bruin zijn alleen de spijkers
Waaraan Christus hing te bezwijken.

De zon zoo goed als de maan
Zie ik recht in 't gezicht -
Jouw oogen zie ik niet aan
Als je die op mij richt.

Jouw kijkers lijken wel roovers
Die zinnen op goeie kansen -
Je wimpers lijken de bergen
Waarbinnen ze zich verschansen.

Dieper nog zijn onze blikken
In elkaar geslagen,
Dan de struiken zich verstrikken
Door de moerbeihagen.

Met hoeveel wellust wou ik
Ter helle varen,
Als daar jouw oogevuren
De vlammen waren!

Het lijkt een heerlijke droom
Wanneer je staat in de deur:
Een ruischende oranjeboom
Die de lucht vervult met zijn geur.

De straat is een tuin
Met meisjes als rozen,
En ik, als tuinier,
Heb de mooiste gekozen.

‘Een geur heb je meegenomen,
De zoetste geur van de Mei. -
Geen wonder, ik ben gekomen
Van de bloeiende wei’.

De kleinste, donkerste bloemen
Zijn de zoetste van geur;
Ik begeer de kleinste der bloemen
Van de donkerste kleur.

De liefde is een water, dat rust
Of dartelt en stoeit,
Waar d'een wel zijn dorst aan bluscht,
Maar d'ander zich schroeit.

HENDRIK DE VRIES

Avond

Dat gij ons smetteloos nu dunkt
O groote nacht,
En dat, verheven, gij ons wenkt,
En voert den geest der grootheid en
Van vrêe, wekt namenloos verblijden.

Ik wend tot u, tot u mijn hart.
Hoe klaar is thans uw teeken -
Maar ach hoe lang toch zal uw vrêe
Dit angstig hart bedaren?

Doch wijl ge smetteloos nu waart
Dees eene stond,
Zijn pijn en haat bedaard,
Dees eene stond.

F.J.H. LOUSBERG

De kluizenaar

Naar het oud-russisch

In de Lybische woestijn
woont een oude kluizenaar.
En hij bidt er en hij vast er
voor de zonden en den laster,
God, den Heere, aangedaan.
Zijn gebeente is vergaan
en z'n oog wordt steeds onvaster.

Op een avond, in z'n krocht,
heeft Maria hem bezocht.
En zij schonk hem, voor zijn boete,
nieuwe handen weer en voeten;
ook hervond hij weer het licht
in Maria's aangezicht.

Ga nu, sprak de moedermaagd
en verkondig al de volken
dat ik uit de hemelwolken
daalde tot je eenzaamheid.
Ga, en zoek gemeenzaamheid
met de mensen op de velden.
Laat de moeders niet meer schelden
hunne kinderen voor Joden,
want de Joden zijn vervloekt
wijn zij Jezus Christus doodden.

Dat uw mond Gods lof verbreid,
Hem zij een eer in eeuwigheid!

ALEX CAMPAERT

Oude vrijster

In het verstillend licht van valse schemer
werd haar gelaat tээрkleurig als ivoor;
aan 't doodsbed was er niemand om te klagen,
een groen gordijn hing, half-verbleekt, er voor.

In d'ouderwetsche kast wat stapels linnen,
tafelgerei en nog veel dingen meer,
keurig gerangschikt op de witte planken,
want orde minde zij vóór alles zeer.

Maar in een lade, alleen, een bundel brieven
- zooals dat past - met blauw lint saamgesnoerd
en het adres was telkens weer hetzelfde
in kantig schrift, maar jong en diep ontroerd.

De stempels waren veertig jaar en ouder
dier brieven uit háár tijd van jeugd en hoop,
dier brieven nog gerangschikt en herlezen
nauwlijks een uur voor haar de dood besloop.

VIC. REINDERS

Verlangen

O, om nog eenmaal naar uw bloemen-oogen
mijn blik te heffen en den wilden mond
die niet bedaren kon voor hij de zachte bogen
van uwe brauwen tot geheime koelte vond.

De dagen en de nachten worden warmer,
de menschen worden blijder op de straat,
maar mijn gedachten en mijn handen zijn nu armer
dervend uws koelen lichaams teedre toeverlaat.

Wat zal ik zeggen tot de blinde schimmen,
zacht-zingend langs de uren van den nacht
om 's menschen keerend eindeloos beminnen,

wanneer ik, slapeloos, uw fluisteringen wacht
of van uw hand het troostende beginnen
als dauw over mijn hoofd en harenvacht.

LOUIS DE BOURBON

Mater dolorosa

Naar het oud-russisch

In Wladiwostok staat de kerk
waar Christus aan den kruisboom hangt
om onze schuld te boeten.

Uit zijne wonden vloeit het bloed:
het warm en heilig Christusbloed,
uit handen en uit voeten.

O zaligmakend, heilig bloed
uit handen en uit voeten.

Maria staat er onder 't kruis
en schreit er bitt're tranen.
Daar dalen uit den hemelboog,
zoo zacht alsof een duive vloog,
twee eng'len voor haar voeten.
Daar dalen uit den hemelboog
twee eng'len voor haar voeten.

'Maria waarom schreit ge toch,
o moeder van Gods Zone?'
'En zou ik dan niet schreien zeer
gij, eng'len uit den hemeltrou?
Aan dezen kruisboom hangt mijn zoon.
Doorboord zijn zijne voeten,
doorboord zijn zijne handen zoet
en heel zijn lichaam is bebloed;
vergoten werd zijn heilig bloed
tot d'allerlaatsten druppel.'

ALEX CAMPAERT

[Nummer 9]

Spaansche Copla's

Zoo ik haar zie in de straten
 Komt oproer over mijn bloed;
 Mijn ziel wil 't lichaam verlaten,
 Dat bonst of het breken moet.

*

Men scheldt mij voor naijvrig,
 Maar 't is mijn taak
 Dat ik, als rijk bezitter,
 Mijn hof bewaak.

*

Ook jij kunt niets beginnen
 Dan pijnend klagen,
 Jij, vogel, die van binnen
 De nijd voelt knagen;
 Ja, jammer vrij: -
 Aan even wreede plagen
 Verkwijnen wij.

*

Ik zocht heul voor mijn dorst
 Bij de put van de nijd,
 Werd zoo heet van de dronk,
 Dat ik duldeloos lijd.

HENDRIK DE VRIES

Spaansche Copla's

Een dief brak door mijn oogen in,
 Geeft mijn daden een heimlijk doel,
 Geeft mijn woorden verborgen zin,
 Schrijft mij voor wat ik denk en voel.
 *

Als een vorst voerde ik heerschappij,
 Thans ben ik een slecht vasal,
 Daar wordt beschikt over mij,
 Die zelf eens andren beval.
 *

De oranjevrucht begint groen,
 Om in milder getij te rijpen;
 Ik was vrij in een vroeger seizoen
 Maar ga nu mijn bestemming begrijpen.
 *

Wanneer ik je draag in mijn armen
 Denk ik vaak in stilte na: -
 Wie zal over jou zich erbarmen
 Als ik misschien sterven ga?
 *

In de straat waar ik was gewend
 Zet ik mij treurig neer,
 Word wel door de muren herkend,
 Maar door wie er woont niet meer.

HENDRIK DE VRIES.

Spaansche Copla's

De hoop is de slechte boom
 Die niet op vruchten kan roemen:
 Zijn knoppen zijn ijdele droom,
 Ontgoocheling zijn zijn bloemen.

*

Voor mij blijft het altijd nacht,
 Van buiten en van binnen;
 Ik wacht op de dood; ik wacht
 Of dan mijn dag zal beginnen.

*

Ze willen: ik zal zingen,
 Maar ik ben stil en bang:
 Te veel herinneringen
 Ontwaken door gezang.

*

Zelfs die boom kwijnde weg in rouw: -
 Aan de wortels de watervliet,
 In de stam toch de sterke trouw,
 In de takken het liefdelied!

*

Ze zeggen: de slaap is de dood;
 Ik heet het liegen:
 Leef alleen als ik d'oogen sloot
 En droomen mij wiegen.

HENDRIK DE VRIES

Bekentenis van een dichter

Ah, petit jouisseur infâme!

Nu, peinzend voor het kader van mijn raam, zie 'k al
 De wijdsch', de onbestemde gestes van mijn jeugd -
 Toen Jiefde en muziek, toen nog de diepten van
 De horizonten onuitputtelijk schenen -
 Te bitter-duidelijk voor mijn geest. Hoe kreupel, o,
 Hoe moeielijk in dien tijd het formuleeren in
 Een schaarsch en dan nog enkel-strofisch vers! Hoe mank
 De visie! Hoe verstoken van het minst besef
 Van waard' of plan!

En nu, peinzend voor het raam,
 Zie 'k al 't vermetel hoonen, 't vurig streven of
 Het trotsch ontbereren, d'opstand en het spannen van
 Den wil, of 't plots en mild verteedren - wijd als van
 Een Vader-God - voor dit zoo armlijk stukje aard';
 Zie 'k heel dit gek en bovenmenscheijk gebaren
 Als even zinloos als de filmen uit Amerika -
 Nu, eindlijk mensch misschien, smeeik ik om preciese liefde
 Voor 't nuchter en precies verloop van mijn beperkt
 En gansch gewoon bestaan. O boomen, wat'ren, laat
 Ik zonder diepzin, zonder tragische verdraaiing
 U dagelijks zien en simpel van U houden, zóo
 Als ieder sportsman van zijn dagelijksch spel!

Hoe

Benijd ik niet de minste, ja, de laagste om
 't Opgegroeide man's contact met vrouwen, geld, dat,
 Onverbeetlijk schuiver van de pijp der hoogere

Gevoelens, ik t'eenemaal onwaardig ben!
Doch moest
Ik ijzer scheuren, ik wil - maar ach, tot al te lang
Verdoofde hersens dringt geen rauwe schok meer door!

Sept. '32.
F.J.H. LOUSBERG

Don Quichotte

Soms voelt men zich tot groote dingen voorbestemd,
In staat om gansch de wereld te verbazen...
Meestal ervaart men op het laatste end
Een dwaas te wezen tusschen vele dwazen.

De wijzen zijn niet talrijk buiten God!
Slechts hier en daar een op de wijde aarde.
De meesten lijken best op Don Quichotte
En de molen, waar hij zich blind op staarde.

RAYMOND DE BRUIJN

Stilleven

O drijven voor mij in de schaal,
wie droeg uw mild fluweel de bergen over?
in uw berusting gloeit een schoon verhaal:
een kleine ezel met een bril van loover

voerde u schommelend voor dag en dauw
langs kronkelwegen, hoge, stille boomen -
en uw geleider liep verrukt te droomen,
waar hij vannacht Lucia kussen zou.

wie zegt dat gij uit 't Westland komt?
o neen, gij zijt uit Spanje, 'k weet het zeker.

de lafaard die het niet gelooft, verdomd!
reik mij uw fonkelenden, blauwen beker
en laat ons boven aardrijkskunde en venijn
versmelten en, zeer ver, gelukkig zijn!

GABRIËL SMIT

Nocturne

De oude dame streelt het klavier,
wat beven de anemonen -
als de vleermuizen komen
neem ik ze weg van hier.

de oude dame, haar sjaal violet,
haar haren zijn wit en simpel,
één magere piek als een wimpel
heeft ze omhoog gezet.

de duiven koeren, de schemer daalt,
de anemonen beven
en blijven mistroostig zweven
tot Liszt ze heeft weggehaald -

GABRIËL SMIT

De dichter en het meisje

De dichter:

Ik heb geen vaderland, -
 ik ben buiten de sterren geboren, -
 zeg mij, mijn liefste, waar, o waar
 gaat mijn liefde verloren?

Het meisje:

Ik ben waar jij mij niet zoekt,
 onder den rozenhaag, -
 waarom, o liefste, waarom zoo ver,
 waarom zoo traag?

De dichter:

Als er een rozenblad viel
 over jouw sneeuw witte borst,
 zou ik het vinden, mijn liefste, en kussen
 voor het verdort.

Het meisje:

Het blad uit de kelk van een roos
 is rood als donkeren wijn,
 maar de dauw op mijn lippen wacht en bloost als een
 fonkelende robijn!

De dichter:

Het blad vervloog in den wind, -
 den dauw dronk ik van je mond, -
 maar mijn liefste, mijn liefste, mijn liefste, waarom
 dat ik je nu eerst vond?

EMILE VAN DER BORCH

Open de oogen...*)

Open de oogen van de nieuwe dag,
en laat zijn licht losbreken in de schuwe
ogen van mensen die uit hunne luwe
dromen ontwaakten zonder kinderlach.

Laat het daar openspringen, o, het mag
misschien wel zijn als bloemen op de ruwe
ijsvensters, en het onontwarbaar kluwen
van vage drome' ontrolt bij toverslag

en het wordt helder; die ontwaakten duwen
de somberheid van hun gedachten laag
onder het zenith hunner vreugde, traag
rekt zich het lichaam, uit de bolsterruwe
dag springt genoeg geluk weer voor vandaag.

LEO VAN BREEN

*) Uit den bundel 'Lyrische Portretten', die binnenkort bij A.A.M. Stols te Maastricht zal
verschijnen.

Rhenen

Biddend geheven kinderhanden.
Geschulpte vleugelen van engelen.
Kerkklokken beginnen te bengelen
en zingen ver over de landen

en de kleine huizen achter het vizier
van slagschaduw en verweerde wallen.
En schepen in 't kwikzilver gevallen
van zon op 't blinkend dek van de rivier.

Hier woont God's glimlach, die vertrouwd
heenglijdt en keert en koestert deze oud'
en stille zelfvervreemde dingen.

De tijd is zeer verschrikt voorbij gesneld.
Want toefde hij, dan ving met zacht geweld
een orgel aan een oude psalm te zingen.

JAN H. DE GROOT

[Twee gedichten]**Doodskonde**

Te weten: nu is alles voorbij,
nu heb ik twee handen teveel
een hoofd en een huis en een heele rij
van woorden uit fluweel.

Te weten: nu is alles voorbij,
en al wat verleden was
wordt nog even bezield en geboren uit mij
alsof ik een moeder was.

Maar niet te weten of de dood
mij zal dragen als een kind
voorzichtig naar een zachte boot
voorzichtig en welgezind.

Droom

Droom nog van tuinen en licht voorjaarsgras
droom nog van kindren en hun luide spelen,
het is nog tijd; gij kunt uw licht niet delen
tusschen mijn schamel rijk en wat verleden was.

Maar later als de herfstwind is geboren
om 't hooge slot en in het naakte woud,
dan zal mijn diepste smart ook u behooren
dan wordt mijn stilte aan uw angst vertrouwd.

LOUIS DE BOURBON

Liedje in den winter

Winterboomen, slootne regen,
hart, o hart, hoe gaat Uw reis
- boomen gaan den zomer tegen -
naar vervulling van den eisch

groot in 't dolend hart geschreven:
koele bloei, en zoele vrucht,
welken kant wordt gij gedreven? -
winterboomen, regenlucht.

WILLEM TEN BERGE

In memoriam

Vaak dwaalt mijn denken nog naar hem
en is 't als hoorde ik weer zijn stem -
Maar hij ligt langzaam te vergaan
op een kerkhof aan een verre laan.

Hij wilde niet, dat er veel pijn
om zijn te vroegen dood zou zijn,
geen bitterheid als om gemis
van leven, dat versmeten is.

Want 't eigen leven heeft hij stil
en afgewend van ijdelheid
eenzaam geleefd en slechts zijn wil
gericht op de eenvoudigheid

van wat heel zuiver is en echt. -
Maar weinigen hebben verstaan
het diep verworvene, waaraan
hij trouw bleef tot in 't doodsgevecht.

JOHAN DE MOLENAAR

Dorp

Een jonge vrouw staat in een deur te wuiven,
Twee mannen keeren langzaam van het veld,
Boven het dorpsplein vliegen tamme duiven,
Een winkeldeur heeft snerpand lang gebeld.

Achter gordijntjes zitten zij te gnuiven,
Het laatste nieuws is lang en breed verteld;
Een vieze hond loopt nog vergeefs te snuiven,
De weerhaan van den toren ligt geveld.

De boeren eten, drinken, vloeken wat en slapen,
En staan vernederd voor hun God: Bewust,
Dat zij misdeden iets, dat zij vergaten,
Met dronken koppen en met boerschen lust:
Geveinsde deemoed is hun eenig wapen,
En na den kerkgang zijn zij weer gerust.

M.B. FRENKEL

Het masker

Ik schrijf steeds met een masker op 't gelaat;
Een masker, lang, naar oude venetiaansche mode
En met een voorhoofd laaggeplaatst,
Gelijkend op een snuit van wit satijn.
Gezeten voor mijn tafel richt ik 't hoofd
Om mij te aanschouwen in den spiegel over mij,
En drie-kwart omgewend, zie ik mij met
Mijn kind'lijk bestiaal profiel dat 'k min.

O mocht een lezer, broeder tegen wien ik spreek,
Door 't bleek en blinkend-witte masker,
Een diepe en trage kus nu komen drukken,
Op 't lage voorhoofd, die zoo bleeke wang,
Om sterker nog op mijn gelaat te prangen
Dat ander hol en geurend beeld.

VALERY LARBAUD
(vertaling S.)

[Nummer 10]

Kale troost

Die avondmalen voor het open raam
Des zomers, toen ik kind was, op het land!
Het stil geluk had toenmaals nog een naam.

Het witte huis lag onder notelaren
En zijne architectuur lijkt thans infaam,
Maar elke pijn kwam daarin tot bedaren.

Nu woont men in een hoog appartement,
Men kan in de ijskast visch en vleesch bewaren;
Maar 't menselijk hart vergroeit niet met cement.

Intusschentijd wat gaat er niet verloren,
Wat blijft ons vreemd, onzichtbaar, onbekend?
Wij zijn te laat ofwel te vroeg geboren.

Soms nog een kleine troost: ik wist het niet
Dat men den krekkel in de stad kon hooren:
'kVernam daarstraks zijn eigenzinnig lied.

Het voerde mij terug in de atmosfeer
Der jeugd, in het onnoemelijk gebied
Waar droom steeds droom blijft en voor immermeer.

Waarom niet liever ongemerkt verdwijnen?
Ik heb toch geen principes en geen leer...
En God, nietwaar, herkent altijd de zijnen.

J. VAN NIJLEN

Arabeske

Onweer

Geweldig gaan de wolken, en zeer snel.
Wit vee en menschen staan op aarde stil.
Het groen geboomte staat in bliksemlicht.
Het water geurt het meest in zulk een nacht.

Daarna maakt iedereen een wandeling,
de minnaar, kruidenier en zonderling,
de haas, de egel en de hagedis,
en de sering laat witte bloesems los.

De wereld is gebaad. Een Zaterdagse vrede
daalt neder ook voor wie geen Zondag kent.
en ieder schepsel, zelfs de grauwe padde,
weet dat er vrede is na elk geweld.

J.W.F. WERUMEUS BUNING

Onweer (Fragment)

Wat wordt het drukkend; ben jij ook zoo moe?
Ja en zoo angstig; doe het raam maar toe.

Er zit iets vreemds en dreigends in de lucht.
Als die bui losbreekt baten dak noch vlucht,

Geen muur is sterk genoeg, geen kelderput
Die ons kil lichaam op den duur beschut.

Daar helpt geen lieve vader: vroeg of laat
Staan wij verregend in ons hemd op straat

Of wij ontwaken rillend in een tuin
Tusschen de natte planken en het puin.

Wrakhout en steen rest nog van 't aardsche goed
Waaraan wij, worstlend zonder hoop en moed,

Ons met de nagels hebben vastgeklampt:
Eén windstoot heeft het woedend neergestampt!

Nu zijn wij zonder schuilplaats bijna naakt
En door ellende en onrust klein gemaakt...

Is dit de straf voor twijfelzucht en spot;
Of was gewoonweg 't fundament verrot;

Is dit het eind van Gods lankmoedigheid
Of zijn we door een architect misleid?

J. GRESHOFF

Bekentenis van een kunstenaar

We hebben d'opgeteerde driften - honsch vermetel
 En valschlijk bovendien - op averechtsche maten,
 In ijzerdraadsche beelden, ach, in super sluw en
 Mathematisch gek verdraaide teekens, telkens
 Dan opnieuw als farce of hoogste spanningskunst
 Voor 't opgestopte oor, het beu gekeken oog
 Gevoerd.

Hoe aartsvervelend!

O, laat ons lang'

En rechte gaanderijen bouwen! Laat, gekleed,
 Zoo sober als voornaam, ons daar dan wandlen
 Onvermoeid, en op en neer in rechte rijen. Zeker
 Zal dan elke kronkel, elke knoop, en elk complex
 Wel uit de ziel verdwijnen, zeker zullen dan
 Gedachten, struisch en onbewimpeld, hart en geest
 Bedwingen en vernieuwen!

Eindelijk waardig, vrij

Van spasmen, totems en contorsies, beelden wij
 De dun gelijnde, naakt geribde visies van
 Een al te cerebraal en overwijs geslacht -
 En sterven eindelijk, spelend nog de glorie van
 Een machtig, vroeger kunnen over diep gezonken
 Oogen, op de grauwe, uitgeteerde handen.

F.J.H. LOUSBERG

Bekentenis van een geloovige

Als laatste wanhoop, als de dwaaste, felste, kent
 Dit lang ontzenuwd hart dan nog de liefde. - Wij,
 Beschaafden als proleten, o wij allen zijn
 De dupe van den éénen Christus! O, Madonna,
 Eeuwen, eeuwen heeft het raadselachtig gif
 Der abstraheering ons de ziel doordropen, zoo,
 Dat, reddeloos subliem en duchtig uitgeloozd,
 Wij om geen vrouw meer vechten.

Ah, we zitten met

Voornamen handen; snijden beelden, maken verzen,
 Of bidden om nog edeler geweten en
 Om vluchtiger verijling van den geest des vleesches. -
 Wij, vermetel in de deugd als Britten bij het spel,
 Wij allen toch beminnen en bezitten ééne
 Vrouw, dit zonder-zonden-vleesch, zoo iedren dag
 Als elk seizoen. Wij falen nimmer, deftig en
 Verheven en gelubden als we zijn.

Doch soms

Toch wenden wij den droeven blik tot 't woest, het on-
 Gebonden minnespel der redelooze dieren;
 En peinzen dan, en leeren zoo wellicht een nieuw'
 En gansch onchristene needrigheid.

F.J.H. LOUSBERG

Vergankelijkheid

Als alles eenmaal over is
Wat nu in 't licht nog danst,
Het leven niets dan loover is
Waar stil de zon op glanst,

De mensen en de bloemen dan,
De blauwe gentiaan,
Ja, alles wat ik noemen kan,
Waar is het heen gegaan?

Waar zijn dan alle dieren heen?
Geen kievit kiest de wei
Noch neigt naar de rivieren heen
Een hert zijn groot gewei.

Waar is hun vlucht gelijk een sprong
Hoog in de hemelzaal,
Waar zijn zij, jubelend en jong,
De vogels altemaal,

Als alles eenmaal over is
Wat nu in 't licht nog danst,
Het leven niets dan loover is
Waar stil de zon op glanst?

J.J. VAN GEUNS

Laatste voorjaar

De bloesem en het weeke blad, de donzen jonge huid,
Met voorjaar ziet de ouderdom
door een verweerde ruit.

De voeten blijven koud, de lente is nog guur,
het tocht - en toch zoekt hij ook nu het raam.
Het leven ging te snel, het was te kort van duur.
Hij ziet de haven en hij hoort het schreeuwen
der blinkend, weemlend tuimelende meeuwen.
Zijn handen zijn gemarmerd, voor altijd onbekwaam
de kabels in een hoogen worp te slingren naar de schepen.

De zonnestralen zijn vandaag te scherp geslepen.
Hij weet niet waarom hij nu door de kamer strompelt,
onrustig is en onverstaanbaar mompelt.
Zijn blik, als hij weer zitten gaat, wordt onnatuurlijk strak.
Zoo schel, zoo kwellend kwetteren de musschen op het dak.
't Geluid, het licht, dat alles doet hem pijn.
Maar het wordt minder, het geluid - het licht -
 't lijkt nu zoo ver te zijn -

ANTHONIE DONKER

Register

AYALA, Pérez DE-	
Rhapsodie (vert. Hendrik de Vries)	108
BERGE, Willem TEN-	
Avond aan de Côte d'Azur	48
Liedje in den Winter	141
BINNENDIJK, D.A.M.	
Na de Verovering	21
BORCH, Emile VAN DER-	
De Dichter	14
Sirenen	59
Een Lied van Ernst	81
Epitaaf (Gérard de Nerval)	99
Chansonnette	114
De Dichter en het Meisje	137
BOURBON, Louis DE-	
Europeaan	36
Voor J. Greshoff	82
Avondlied	83
De Panter (Rainer Maria Rilke)	111
Verlangen	127
Doodskonde	140
Droom	140
BOUTENS, P.C.	
Hollandsche Kwatrijnen	17
Hollandsche Kwatrijnen	49
Rondeel naar Charles d'Orléans	97
BREEN, Leo VAN-	
Fatsoen	44
Een Jonkvrouw	84
Open de Oogen	138
BRUYN, Raymond DE-	

Don Quichotte	134
BYRON.	
Twee Liedjes (Vert. E. du Perron)	104
CALDERON.	
Twee Sonnetten (Vert. J.W.F. Werumeus Buning)	105
CAMPAERT, Alex.	
Fête d'Hiver	85
Sterren	86
De Kluizenaar	125
Mater Dolorosa	128
Kustwacht	157
CAMPERT, Jan R. Th.	
De oude Tuin	37
CAMPOAMOR.	
Lied (vert. Hednrik de Vries)	109

CARMIGGELT, S.	
De Moordenaar	158
DIEPENBROCK, Lydwina	
Onthechting	28
DONKER, Anthonie.	
De Blinde	51
Het Ree	75
Oordeel	76
Rood Ven	117
Laatste Voorjaar	152
EEKHOUT, Jan H.	
Drie Spreuken van Bhartrihari	71
Sonnet (Michel-Angelo)	102
ENGELMAN, Jan.	
De Vluchtigen (Gérard de Nerval)	98
ESPRONCEDA.	
Zwerftocht (vert. Hendrik de Vries)	107
FRENKEL, M.B.	
Gemengd Bericht	87
Dorp	143
GEUNS, J.J. VAN-	
Sorrento	11
Lucrezia Borgia	60
Droom	113
Vergankelijkheid	151
GIN, Jan.	
Terdoodveroordeelde	116
GRAULS, A.W.	
Serenade	15
's GRAVESANDE, G.H.	
De verliefde Zwerver	41
Nachtelijke Vischvangst	77
GRESHOFF, J.	

Als de blaren vallen	2
Nieuwjaar	22
‘Es ist nicht wahr!’	38
Blijde Inkomste	72
Een Afscheid	73
Vroege Ochtend in Timgad	74
Onweer	147
GROOT, Jan H. DE-	
Rhenen	139
HEINE, Heinrich.	
Uit: Heimkehr (vert. M. Nijhoff)	110
HESSELS, W.	
Brem	47
HIEGENTLICH, Jacob.	
Sonnet	10

HOEKSTRA, Han G.	
Middernacht	46
Amoureuus Eindspel	79
HOOVEN, Theo TEN-	
Petrus; Jacobus; Johannes	88
HOUWINK, Roel.	
Ouderdomsklacht	29
JACOBSE, Muus.	
Izaak	56
Mozes	57
Avondmaal	89
KAMPHUIS, G.	
Scherzo	55
KEULS, H.W.J.M.	
Kwatrijnen	33
KIJZER, M.	
De Mensch	64
LARBAUD, Valery.	
Wensch des dichters (vert. A.A.M. Stols)	101
Het Masker (vert. S.)	144
LEROUX, Karel.	
Gelijk een water	30
Twee Gebeden	61
LOO, Louis VAN-	
De Boemelaar	153
LOUSBERG, F.J.H.	
Wonderbare Vischvangst	12
Avond	124
Bekentenis van een Dichter	132
Bekentenis van een Kunstenaar	149
Bekentenis van een Geloovige	150
MAZADE, F.	

Prince Charmant (vert. J. van Nijlen)	100
MICHEL-ANGELO.	
Sonnet (vert. Jan H. Eekhout)	102
MICHEL, Ernest.	
Holocaust	159
MINNE, Richard.	
Critiek	13
Mijn Vers; Melancholie; Leve 't Leven	52
De Verre Zekerheid; Gezelliana	53
MOLENAAR, Johan DE-.	
Arabeske	24
Fête Galante	66
Mijmerij	90
Eenzaamheid (Rainer Maria Rilke)	112
In Memoriam	142

MOOLENAAR, David.	
Teddy's Kerstfeest	155
NERVAL, Gérard DE-.	
De Vluchtigen (vert. Jan Engelman)	98
Epitaaf (vert. Emile van der Borch)	99
NUVER, Bert.	
Model	62
NIJHOFF, M.	
Fabriek en Dorpsschool	65
Uit Heine's Heimkehr	110
NIJLEN, Jan VAN-.	
Prince Charmant (F. Mazade)	100
Kale Troost	145
ORLEANS, Charles D'-.	
Rondeel (vert. P.C. Boutens)	97
PERRON, E. DU-.	
Voor een Jong Meisje	16
Antwoord	40
Twee Liedjes (Byron)	103
REINDERS, Vic.	
Oude Vrijster	126
RILKE, Rainer Maria.	
De Panter (vert. Louis de Bourbon)	111
Eenzaamheid (vert. Johan de Molenaar)	112
ROLAND HOLST, A.	
Een Ochtend	1
SCHEPENS, Berten.	
Morgen	91
Billet d'Adieu	92
Ahasverus klaagt	115
Gebed voor Sonja	115
SIMOENS, Amand.	
Bij mijn geboorte	20

Alonder die Hooge Boomen	93
SLAUERHOFF, J.	
Aankomst	3
Vida triste	4
O Engeitado	6
Saudade	8
Spaansche Copla's	31
Op zijn kale kop	67
De Oude	68
De Wijze	69
De Luiard	70
SMIT, Gabriël.	
De Zee	54
Stilleven	135
Nocturne	136

STEEN, Eric VAN DER-	
Achterkamer	25
Landelijk Café	26
In den Trein	27
TERBORGH, F.C.	
De Laatste Carrara	94
Tajatoren	118
Burling-Eilanden	119
VERCAMMEN, Jan.	
Andante	43
Verkende Land	78
VESTDIJK, S.	
De Imitator	34
De Indiaan	35
Dichter in de Bloemen	80
Piranesi etst	95
De Vuurhagedis	96
VRIES, Hendrik DE-	
Het Offer	18
Zwerftocht (Espronceda)	107
Rhapsodie (Pérez de Ayala)	108
Lied (Campoamor)	109
Spaansche Copla's	120-123
Spaansche Copla's	129-131
VRIES, Theun DE-	
Serenade	32
WERUMEUS BUNING, J.W.F.	
Twee Sonnetten (Calderon)	105
Arabeske	146
WITTE, Teo DE-	
Tango	63
ZEE, Geri VAN DER-	
Scheppingsrust	58

De boemelaar

Zoo was mijn leven tot nu toe...
Misschien wilt ge wel weten hoe
ik leed door oogen bruin of blauw?
Want geen van allen bleef me trouw.

Ik deed aan liefde-experimenten,
ten koste van mijn goede centen:
want speelde ik op 't roelet der min,
dan liep ik er geregeld in.

Ik ging waar de violen kreunen,
of dreunt het janken van de jazz,
waar poeierbleeke meisjes leunen
en champie morsen op mijn das.

Het klatergoud van de bordeelen,
de valsche glimlach der makreelen,
de geur van 't uitgestalde vleesch,
obscene liedjes, zat en heesch,

en drinken, zoenen, castagnetten,
de zure walm van cigarettten,
de bleeke dageraad na 't feest,
dat alles is mijn deel geweest.

'Ik weet niet waar ik sterven zal'.
Maar eenmaal komt toch 't laatste bal,
de laatste whisky 'black and white',
dan ben ik al mijn duiten kwijt.

Maar voor 't ultieme sluitingsuur,
voor ik mijn laatste taxi huur,
kom ik nog eenmaal in uw oogen
zoeken naar 't laatste mededoogen.

Trap mij dan buiten, liefste kind,
daar ik toch nergens rust nog vind,
'kMaak dan voor u, op het trottoir,
'une pirouette... et puis bonsoir'.

LOUIS VAN LOO

Teddy's Kerstfeest

Met Kerstmis krijgen wij een Kerstboom in huis
en voor de grooten is er een dansfuif.

Aan den Boom des Heeren hangt ma
allemaal fijne dingetjes van suiker en chocola.

Wij zelf hangen er prachtige versiersels aan,
kralen, slingers en poppetjes die vanzelf draaien gaan;
ook sneeuw en kegels en gouden ballen
en brandende kaarsjes waar van die druppeltjes af vallen.

Heel bovenin, van goudpapier, vol majesteit en trots
zweeft de Engel Gods.

Dan komt de verrassing van pa:
de cadeautjes voor ons en voor ma.

Die legt pa allemaal onder de Kerstboom;
ik vraag dit jaar een machine met echte stoom,
Lou een buks om op musschen te schieten,
Bé zoo'n ding om soldaatjes te gieten,
Thérèse een karwats voor die lastige Hector
en Gus geloof ik een lamp met reflector...
En de grooten, Emma, Juliaantje en Lies,
dat weet ik niet allemaal zoo precies...

Eerst zingen de kleintjes van *Denneboom*,
 dan van *'Pierlala'* of... *het hart zoo vroom*;
 dan van... *'volgen hem steeds elf engeltjes na'* ...
 en van *'lang zal die leven in de gloria'* ...
 (dit laatste uit hulde voor pa).

Als het heel laat wordt speelt de gramfoon
 een fox-trot of Jasz onder de Kerstboom.
 Dan dansen mijn neef en mijn zusters nog een beetje;
 zij dragen briljanten en een doorzichtig kleedje.

Ik hoor het in mijn bedje
 als een heerlijk napretje.
 Maar ik denk: als ik groot ben leer ik boksen,
 dat is veel leuker als foxen...

En dan denk ik niks meer... ik lig maar lekker op mijn rug..
 met mijn oogen dicht... dan zie je alles zoo fijn terug...

De cadeautjes en een heele boel sterretjes en een lichtje
 en ons huis en de tuin en een engeltje met een lief gezichtje..
 en ook, bij Katrien in de keuken, dat prachtige boekje
 met het plaatje van de stal en de herders...
 en die moeder met het Kindje op wat stroo in een hoekje...

Ja, want dit moet u ook nog weten,
 ik zou het bijna vergeten:

Katrien zegt: Op Kerstnacht werd eenmaal in Bethlehems Stal
 het Kindeke Jezus geboren...
 Maar ma zegt: Die flauwe bijbelverhaaltjes,
 daar wil ma niets over hooren.

DAVID MOOLENAAR

Kustwacht

Ik sta te nacht, stom, op een hoogen toren,
onder mij woelt het water van een winterzee;
de wind waait koud, de maan hangt, half bevroren,
tusschen de takelmasten aan de doode ree.

Ik sta te nacht, een starre, stomme wake;
een zwarte streep tusschen verblindend licht.
O God, een mensch te zijn, wiens denken als een spake
steekt tusschen eeuwigheid en steen-bevroren plicht.

ALEX CAMPAERT

De moordenaar

Men heeft hem in de morgen neergeschoten op het plein.
Tegen een schutting die, doorzeefd van kogelgaten,
de warme vreugd van zondoorlichte straten
vermoeden liet. En vogels, die de schoone schijn

van Mei en bloemen op hun wieken droegen,
vlogen over het plein toen hij daar lag
- een kille schaduw in de blijheid van de dag -
met starre oogen die geen medelij' meer vroegen.

Het is voorbij. Hij heeft geroofd, vermoord,
geplunderd en bedrogen - Maar hij wás
een kind, dat met een wilde kreet het leven zag.
Een fel bestaan heeft in metalen greep gesmoord

wat eens aan goed en schoon, als een belofte in zijn oogen heeft geblonken
Hij stuurde driest en scheef en als bedronken.
- Nu hebben onverbiddelijke kogels aan zijn leven
dit plotselinge slotaccoord gegeven.

.....
Waaraan heeft hij gedacht toen hij die stalen loopen zag?
Aan 't lieve, dat een meisje om 'r haren droeg?
Of een café-gesprek? - Wie weet. Het hart waardoor een kogel joeg
zal nu geen vrees meer hebben voor een nieuwe wilde dag.

S. CARMIGGELT

Holocaust

Hier ligt gij dus,
 o zaalge Pius X,
 hemeling
 in geurge wemeling van zoet-vergaande bloemen -
 als een kus
 ligt gij hier
 zacht eenvoudig en zonder cier.

Eenzame millénaire bloem - o holocaustum,
 eindelijke duizendjarige bloem van het Pausdom,
 gouden bloeisel uit een nederig gestorven graan,
 o bloeme - bloem, bloem - van verworven blaam.

Tot u gekomen - sleepend mede in ons hart
 Europa's onweerhoudbren ondergang
 en - zonder mate - mijne moedelooze smart...

O, waar wij met de Kennis eener Liefde gaan,
 doorstaan wij eene pijn van schennis en van schand
 der Heilge Kerk door d'eigen priesters aangedaan.

Tot u gekomen thans, o bloem van lijden, Pius X,
 tot u - dien 'k uit den weemoed uwer woorden ken,
 o vaticaanse cruisinging
 en eucharistisch lied - o kus, o heesche stem,
 en geest vol goddelijke fluistering...,
 verlicht, zoo bid ik u, een weinig dit verdriet
 en het geduld ten laatsten wederstand
 en onze eenzaamheid in Nederland.

O Vader God, bij 't geurge graf van uwen dienaar zacht
die onze herder was, uw zoete schaap, dit lieflijk lam,
wiens droef en onherroepelijk geblaas,
het kyrië van zijn verrukt apostolaat,
wij biddende beweenen in zijn zelfde klacht:

HERWEK, O GOD, den geest der heilgen-die reeds slapend zijn-
bescherm onze JEUGD, O Liefde, tegen de verraders
die met mijter en met staf gewapend zijn
en met het misbruik van hun macht,
vertredende de scheppingen des Vaders,
doovend (onder 't mom van hunne waardigheid)
der zielen stem en 't bloed der weerbaarheid -
en die de afgronde' niet meer zien
die tusschen hen en ons reeds gapend zijn...

ERNEST MICHEL